

Kuifje

12 F • NEDERLAND 90 d • HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

EEN MINISTER VAN FINANCIEN
DIE ER MET DE STAATSKAS
UITKNIJPT...

+

VELE STOERE
KNOCK-OUT-KNAAPJES...

+

EN KNUPPELS!
BERGEN KNUPPELS!

+

EN EEN MAN DIE PROFEET IS
IN EIGEN LAND...

=

**VAN EILANDJES
EN MENSEN**

MET

MAARTEN MILAAN

DE

KINDERBOERDERIJ...

— Papa! Kijk eens! Koeien!

— Ja, kindje, koeien. En wat zou dat? Kijk jij maar en laat me nou even rustig lezen, wil je?

Een kleine anecdoten in een lange trein die mij en vele families naar zee bracht... Het kleine meisje dat zo enthousiast uitriep «Papa! Kijk eens! Koeien!» vergeet die kleine gebeurtenis misschien nog... of misschien ook niet! Ze was duidelijk een stadsmusje en had in haar jonge leven wellicht nog nooit echte koeien gezien. Mogelijk wordt ze later onderwijzeres en kan ze dan haar leerlingen vertellen over koeien in een groene wei op een zonnige zaterdagochtend, toen ze per trein naar zee reed. Misschien wordt ze de vrouw van een boer en heeft ze dan zelf een veestapel... Misschien wordt ze wel veearts. Ze scheen erg veel van dieren te houden...

Ik zei het al, het is maar een kleine gebeurtenis en toch bewijst ze dat wij en dat vooral jonge kinderen niet meer in aanraking komen met de natuur. Onze steden zijn steenwoestijnen geworden... Om stadskinderen te laten zien wat een konijn is, hoe een koe eruit ziet, een varken, een kanarie... komen er in stadsparken en diergaarden meer en meer «kin-

derboerderijen». Het Zuiderpark van Den Haag heeft al jaren een kinderboerderij, aan de Belgische kust zijn er badsteden die met trots hun «kinderboerderij» tonen en sinds dit jaar heeft de reuzenstad New York zijn kinderboerderij. Newyorkse kleuters en kinderen die daar komen en een koe zien melken, weten nu waar de melk vandaan komt. Dat is belangrijk! Een mens die het contact met de natuur verliest, staat zo hopeloos alleen... Kinderen die niet meer weten wat een koe in een groene wei is, missen iets wat je niet door woorden of mooie prentenboeken kunt vervangen.

Wist je dat de gebroeders Wright dol waren op meeuwen? Uren stonden ze naar die volleerde luchtacrobaten en... later bestudeerden ze de vleugels en de vlucht van de meeuwen heel aandachtig. Misschien zijn ze zo op het idee gekomen een vliegtuig te bouwen en te vliegen!

Belachelijk? Née, helemaal niet! Vele geleerden, vele technici en wetenschapslui vonden hun weg, hun roeping door eerst als kind, later als volwassen mens de dingen te observeren, nauwkeurig gade te slaan.

KUIFJE

Dit weekblad moet verkocht worden tegen de verplichte prijs.

Het mag noch in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend! Tekeningen en manuscripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

18-7-72

Het weekblad «KUIFJE» Lombard Uitgaven

P.H. Spaaklaan 1-11 - 1070-Brussel. — Prk. 1909.16

Uitgever: Raymond LEBLANC, ls. Gerardlaan 9, 1160-Brussel.

Directeur: Guy LEBLANC

Redactie: GREG - H. LIESSE - D. PHILIPPART

Heliograf: N.V. PERIODICA

KUIFJE-NEDERLAND

Redactie, Advertenties en Administratie:

Postbus 2344 UTRECHT - Tel. 03478-2136 - Postgiro 37.43.17

HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN IN HET BUITENLAND

Frankrijk: DARGAUD S.A., 12 r. Blaise Pascal, 92 - Neuilly s/S.

Zwitserland: INTERPRESS S.A., 16 r. Beausejour, 1.000 Lausanne

Canada: LES MESSAGERIES, 8320 de Lorraine, Anjou 437, Québec.

ABONNEMENTEN	België	Nederland	Buitenland
3 maanden	160 F	f 9,75	190 BF
6 maanden	300 F	f 19,50	360 BF
1 jaar	590 F	f 39,—	700 BF
2 jaar	1.150 F		1.370 BF

* Advertenties voor België: Tel. 02/22.56.00

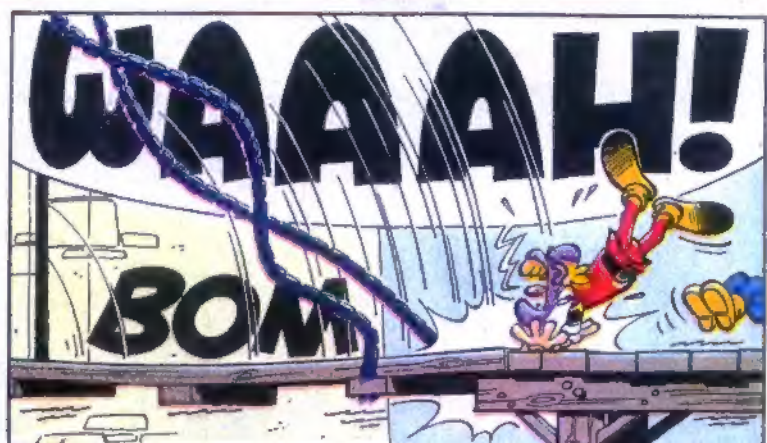
Advertenties voor Nederland: KUIFJE-NEDERLAND.

ROBIN HOED

TURK
DEGROOT

rik ringers

TIBET &
A.P. DUCHATEAU

HOOFDSTUK 5 : IN GEVAL VAN ONGELUK

VERDOMME ! DAT EEN OUDE ROT ALS IK HIER NIETS DOEN KAN, BETEKENT TOCH WAT !
DAT MAAKT ME DOL !

JE BENT DE ENIGE NIET !

IN IEDER GEVAL : BRAVO VOOR HUN LEIDER ! HIJ HEEFT 50 MILJOEN IN ZIJN ZAK ZITTEN EN ZIJN MANNEN LOPEN ALLE RISICO'S ! EEN KAMPIOEN !

WAT IS ER PRECIES IN DE OPERA GEBEURD, JANICE ?

WEL... SCHWARTZ ZAT VANDIT DE VERTE MAAR NAAR ME TE KIJKEN, DAAROM OOK GAF IK DAT S.O.G ! MAAR HIJ HAD HET IN DE GATEN EN WISSELDE MIJ OM VOOR MIJN WASSEN BEELD UIT HET GREVIN MUSEUM.

...EN WAS DAT BEELD TOEN AL EEN SPELDEN-KUSSEN ?

EEN SPELDEN... ?

JA... DAT OUDE HEKSENTRUCJE...

MAAR NEE...
WAAROM ? EN DOOR WIE ? IK...
IK BEGRIJP HET NIET !...

INDERDAAD... WIE ?...
DIE ONTVOERING IS MIS-
SCHIEN NIET ANDERS DAN
EEN VOORWENDSEL ! ?...

MAAR ONDERTUSSEN OP HET POLITIEBUREAU...

WAS HET NU WERKELIJK NODIG, COMMISSARIS, OM ME MIDDEN IN DE NACHT OP TE LATEN TROMMELN DOOR UW MANNEN ?...

EEN VOORZORGS-
MAATREGEEL,
MENEER MOLITOR !

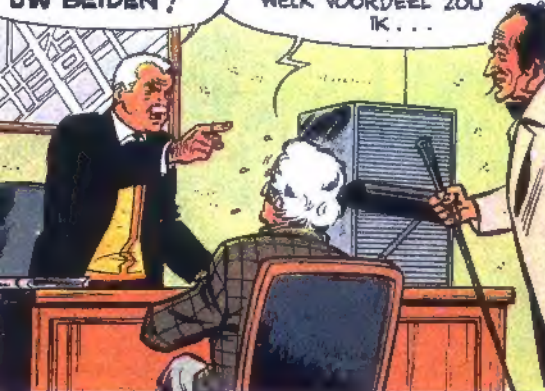
RIK ONDERHANDELT MOMEN-
TEEL OVER DE VRIJLATING
VAN JANICE JOËL
TEGEN 400 MILJOEN...
EN ALS HIJ NIET TERUG
KOMT, ARRESTEER IK DE
BENDELEIDER !...

U WEEET DUS WIE
HIJ IS ?

JAWEL ! EEN VAN
UW BEIDEN !

MAAR... DAT IS ONGEHOORD !
WELK VOORDEEL ZOU
IK...

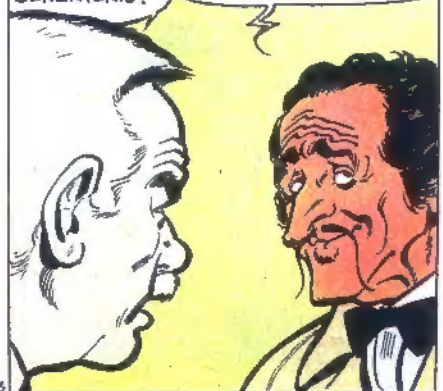
VAN U WEEET IK HET NIET !
MAAR MENEER MOLITOR...

HÉ ! HÉ !... EEN FIJNE
HOLD-UP MOET EEN ZELDZAME
SENSATIE ZIJN, EEN KUNST-
STUK ! LEVÉ FANTOMAS !...

IS DAT EEN
BEKENTENIS ?

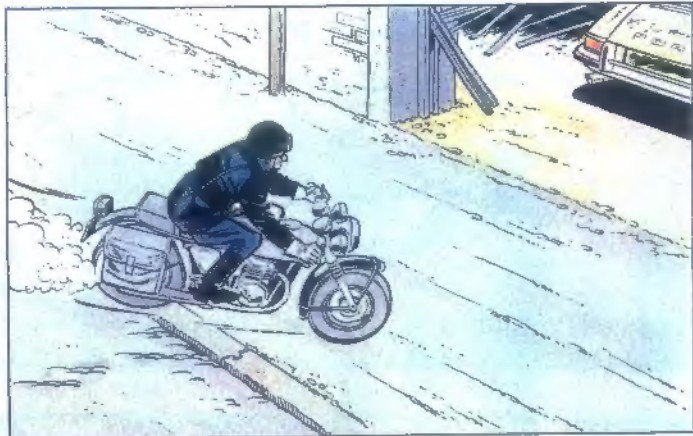
NEE... 'K VIND HET JAMMER !

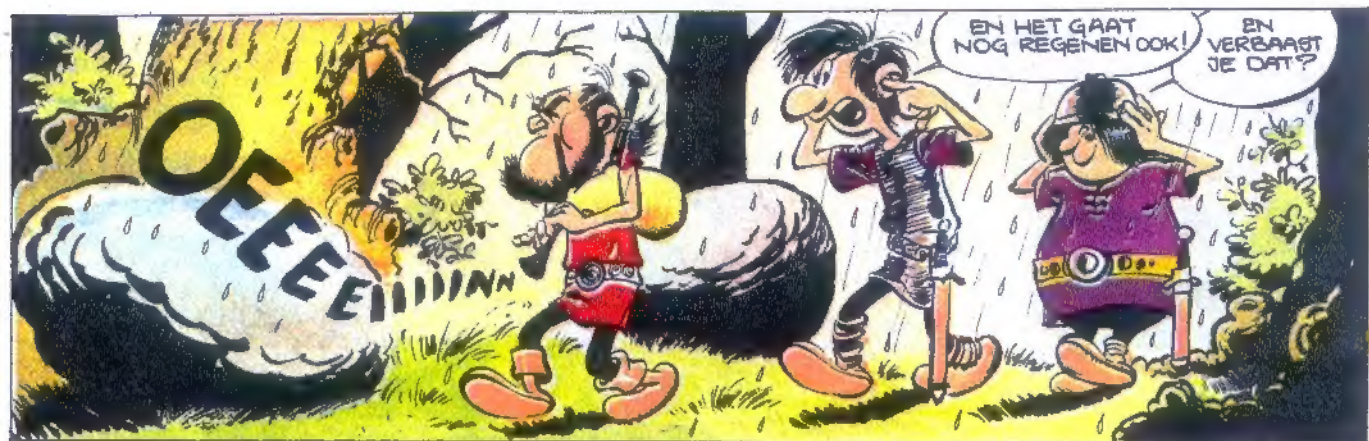
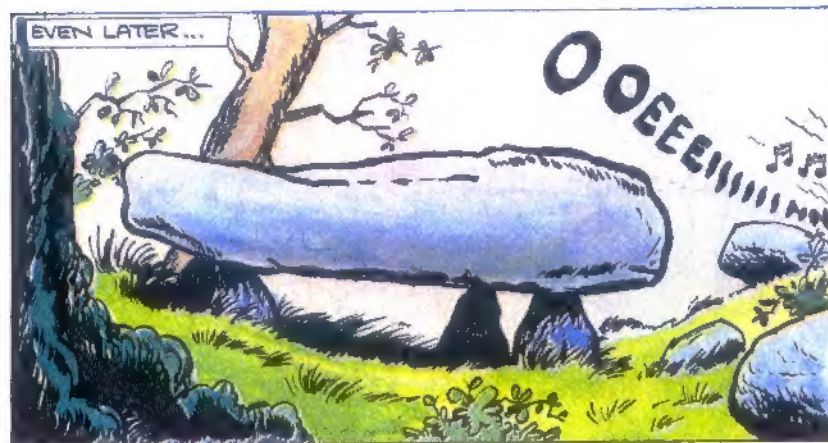
De actrice Janica Joël werd ontvoerd en zal slechts tegen een hoog losgeld vrij gelaten worden. Rik Flingers kwam met het losgeld naar de afgesproken plaats, maar werd door de bandieten overmeesterd en gevangen genomen. In de kelders van een woning die gesloopt zal worden, vindt hij zijn vader en ook Janica Joël weer.

requiem voor een idool

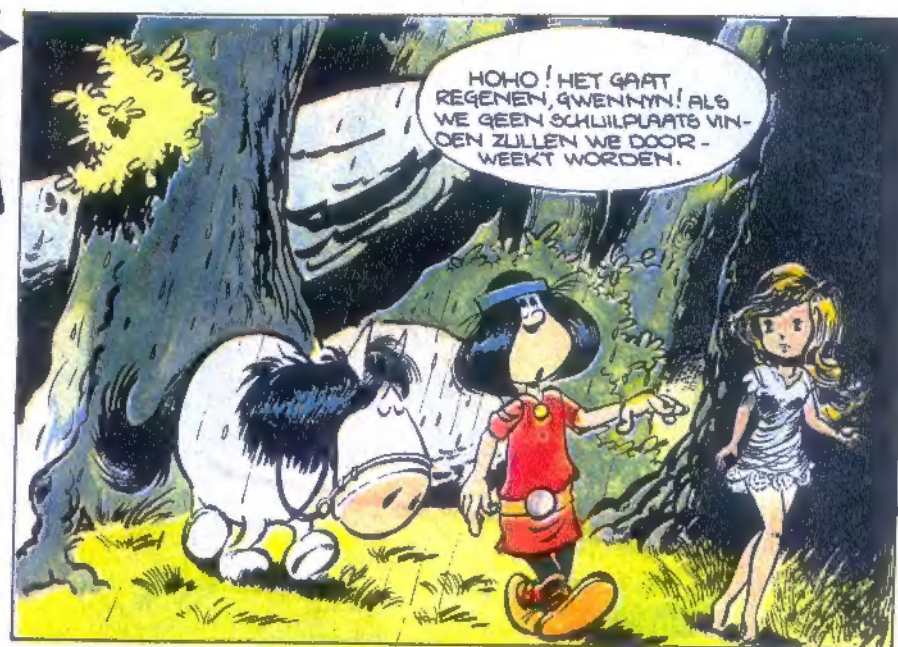

GOULVENN en FOLKLO een bretons sprookje

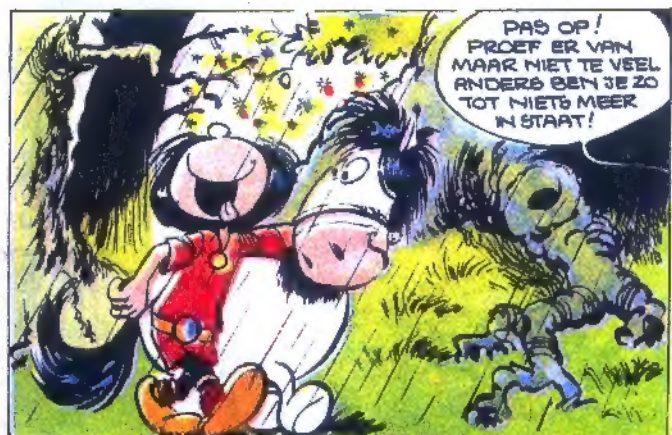
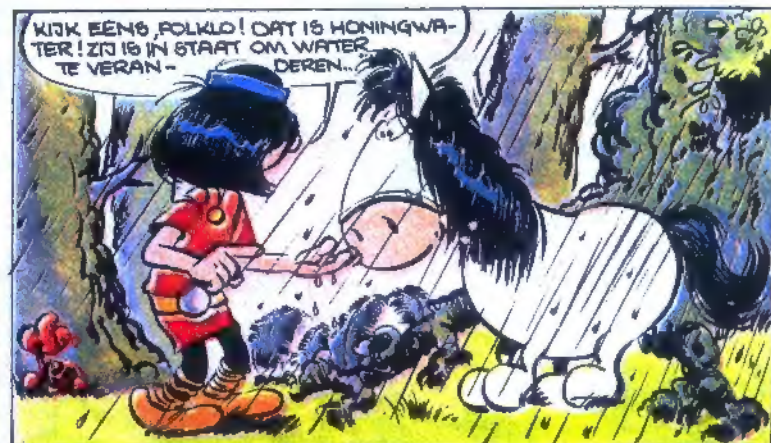
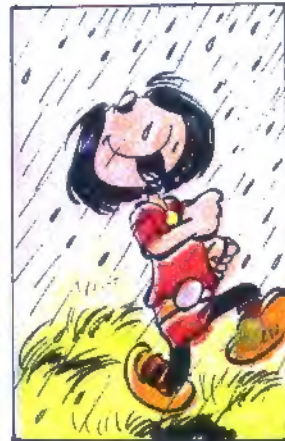
13A

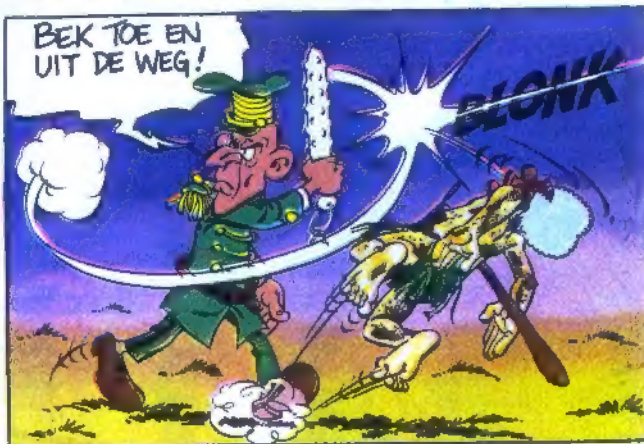
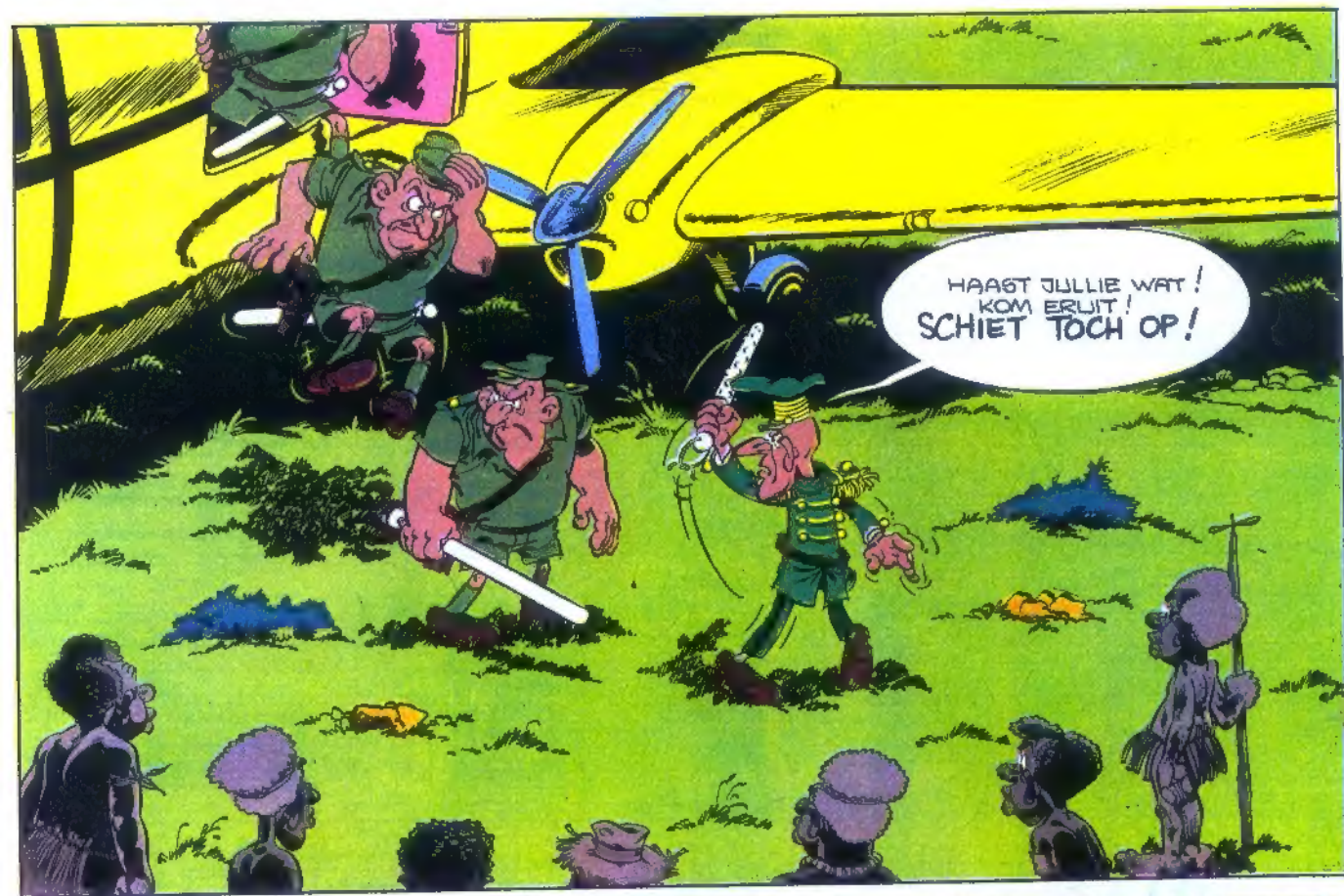

In het woud van Brocéliande ligt een schat begraven die bewaakt wordt door een draak. Slechts een fee kan de draak in slaap sus-
sen. Goulvann is de erfgenaam van de schat en wordt geholpen
door de fee. Maar er is ook nog de boze Maligorn...

Melo LOUARN

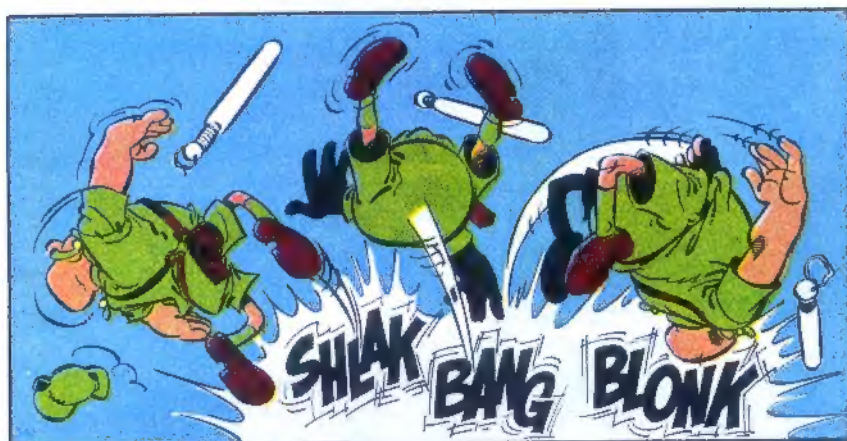

Maarten Milaan maakt een noodlanding op een eilandje verloren in de Grote Oceaan. Eens hadden de Amerikanen daar hun basis, vandaar dat de bewoners van het eiland een „Vrachtdog“ aanbidden... Een tweede vliegtuig landt en de arme mensen denken dat hun gebed werkelijk verhoord is, maar als de deur open gaat...

van eilandjes en mensen...

COMANCHE

HERMANN
GREG

MAAR, SID... IK WEET DAT MEN IN GREENSTONE FALLS OP DIT GELD ZIT TE WACHTEN, MEN HEEFT HET NODIG VOOR HET VEE... DE NIEUWE CORRAL EN ANDERE INSTALLATIES...

IK WEET HET, EN HET IS DRINGEND!

MAAR DE KOPERS VAN HET OOSTEN WILLEN GEEN RISICO LOPEN! MET DE DOBBS IN DE BUURT IS HET ONMOGELIJK GEWORDEN GELD TE VERVOEREN...

GOED, TOEN HEB IK HET OP ME GENOMEN OM DE DOBBS ER TUSSEN TE NEMEN. EN MEN HEEFT MIJ VERTROUWEN GESCHONKEN. HET GELD IS NU IN HANDEN VAN PHARAON COLORADO DIE HET MET ZIJN MULEZEL VERVOERT!

PHARAON COLORADO! EEN MAN DIE IN EEN OMMEZIEN DRONKEN IS EN ZICH EEN TEEN AFSCIET ALS HIJ PROBEERT EEN KOE TE RAKEN OP EEN AFSTAND VAN TWEE METER!

EN?

HET IS ERG. PHARAON IS EEN BESTE KEREL MAAR DIT SOORT DINGEN KUN JE NIET AAN HEM OVERLATEN...

BEGRIJP ME BOED, COMANCHE, ALS IK DE OVEREENKOMST NIET HAD KUNNEN NAKOMEN DAN ZOUDEN DIE LUI VAN DE BANK CONTACT OPGENOMEN HEBBEN MET DE SPOORWEGEN...

O.K. JIJ WILDE HET PRESTIGE VAN DE POSTKOETS HOOG HOUDEN, EN DAT IS JE GELUKT, MAAR ZEG ONS NU MAAR WAAR WE PHARAON KUNNEN VINDEN. WE MOETEN ZO SNEEL MOGELIJK NAAR HEM TOE...

IK WEET HET NIET. HIJ ZEI ME, "DE DOBBS ZIJN WOLVEN EN OM HEN TE ONTLOPEN MOET JE FANTASIE HEBBEN, SID". IK HAD DEZELFDE MENING EN HEB HEM DUS ZIJN GANG LATEN GAAN...

IK ZAL JE EENS WAT ZEGGEN, PRESIDENT... HIPS... IK HEB DE WEG VERKEERD BEREKEND... HIPS... HET BEETJE WAT NOG IN DE FLES ZIT ZAL NIET VOLDOENDE ZIJN... HIPS...

De Dobbs hebben de postkoets overvallen in de hoop er veel geld in te vinden. Toby en Clem, cowboys van de Drie-Zessen-ranch konden de koetsier Sid Bullock, die gewond is, en de enige passagier redden.

DE WOLVEN VAN WYOMING

... ZAL EEN KLEINE OMWEG MOETEN MAKEN... HIPS... MOET WIJ NIEUWE VOORRAAD INSLAAN... HIPS... MAAR ONOPVALLEND!...

WE GAAN IN GROEPEN VAN TWEE / WE MOETEN DIE OUNGE ZOEPERD VINDEN VOOR HET TE LAAT IS. TOBY BLIJFT BIJ MIJ, CLEM GAAT SAMEN MET MAANVLEK. TEN GALLONS BLIJFT HIER OM OP SID EN ZIJN PAARDEN TE PAssen...

GOED, DAN GA IK ALLEEN...

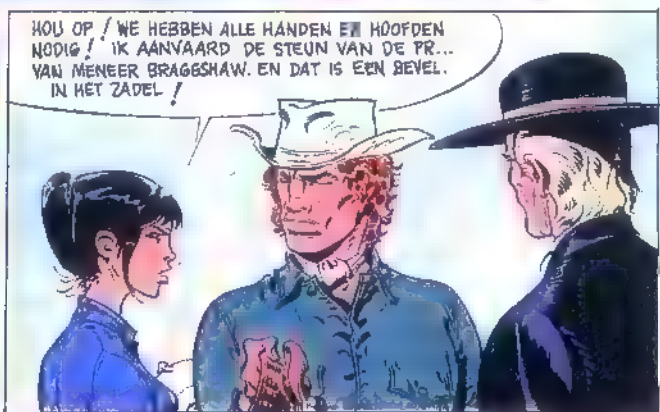

WELKE. ER IS EEN HERDER NODIG, EN DAT LIGT HELEMAAL IN MIJN LIJN. EN WIE WEET? MISSCHIEF DOEN ENKELE WOORDEN UIT HET HEILIGE BOEK JE ONDERWEG WEL GOED, BROEDER DUST...

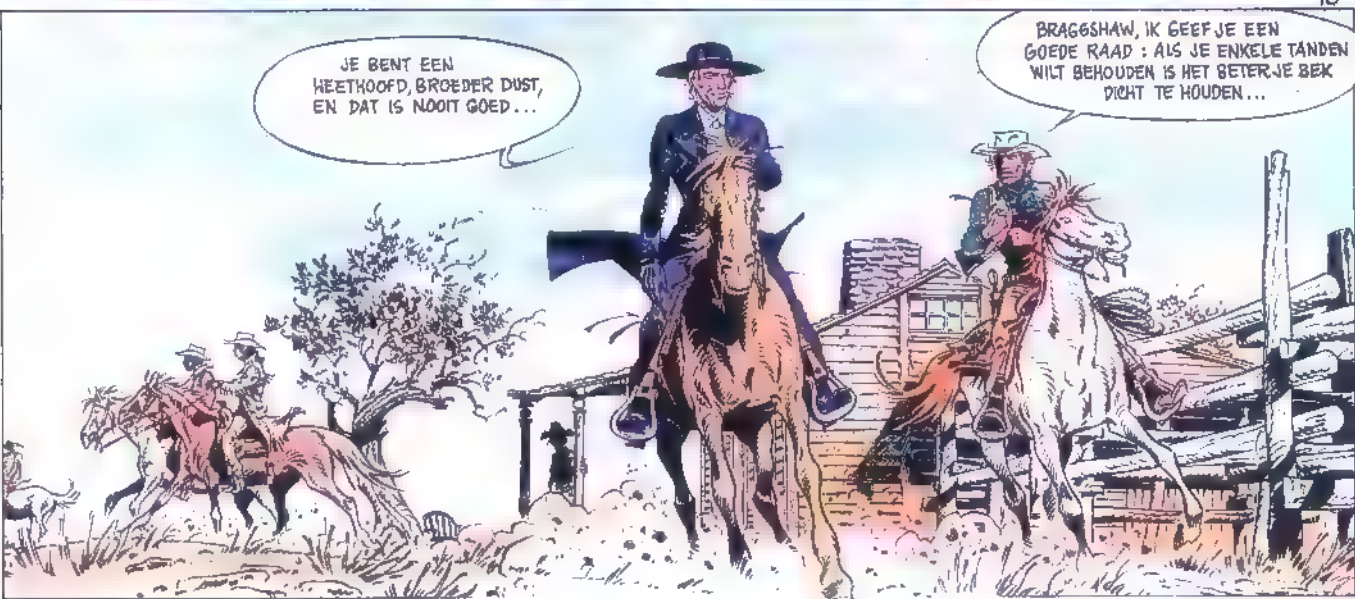

JIJ DRAAGT EEN MASKER, DAT LIJKT ME DUIDELIJK. ER IS GEEN SPRAKE VAN DAT...

RED!

HOUD OP / WE HEBBEN ALLE HANDEN EN HOOFDEN NODIG! IK AANVAARD DE STEUN VAN DE PR... VAN MENEER BRAGGSHAW. EN DAT IS EEN BEVEL. IN HET ZADEL!

JE BENT EEN HEETHOOFD, BROEDER DUST, EN DAT IS NOOIT GOED...

BRAGGSHAW, IK GEEF JE EEN GOEDE RAAD: ALS JE ENKELE TANDEN WILT BEHOUDEN IS HET BETER JE BEK DICHT TE HOUDEN...

De wereld-encyclopedie van

- De in kursief gedrukte woorden zullen in een afzonderlijk artikel behandeld worden.
- Het land van oorsprong van elk beeldverhaal zal aangeduid worden op de volgende wijze: **B.** = België, **Fr.** = Frankrijk, **G.B.** = Groot-Brittannië, enz.

BIMBO ■ SFPI

Van oorsprong een Italiaanse held getekend door een groot aantal tekenaars waarvan velen anoniem gebleven zijn, onder hen een zekere Nico, voor rekening van de *Société Française de Presse Illustrée*. Bimbo, die geen leeftijd schijnt te hebben, leeft in een wereld waarin mensen en dieren in een volmaakte harmonie met elkaar samenleven. Bimbo brengt zijn tijd door met het oplossen van problemen die zich toch kunnen voordoen in dit kleine wereldje.

BIMBO (F) © SFPI

Titels van verschillende uitgaven van de *SFPI* sedert het begin van de jaren vijftig. In 1953 verscheen een Bimbo in groot formaat waaraan verschillende tekenaars meewerkten als *Roubinet*, *Claude Henri*, *André Culie* enz. Daarna verscheen Bimbo tweemaal per maand en werd uitgegeven op pocketformaat. Bleef deze vorm houden tot in 1968. Momenteel publiceert een tweemaandelijks uitgave van normaal formaat de avonturen van Bimbo.

BIMBO (B)

Belgisch weekblad dat vroeger getiteld was: «Avontures Illustrées» (1941). Aanvankelijk verscheen het blad op groot formaat en presenteerde zich na de bevrijding op de klassieke wijze. Het blad werd een concurrent van *Robbedoes* en *Kuifje* maar uiteindelijk zakte het blad af en kwam niet door de vijftiger jaren heen. Onder leiding van uitgever-scenarioschrijver Guy Depière kende het blad een tijd van grote bloei en beschikte het over uitstekende medewerkers als *Fred Funcken* (o.a. zorgde hij voor *Tommy Muller*, *Bob Hunter*, *Big Travler*...) en verder *J.M. Charlier* en *Victor Hubinon* (die hun namen samenvoegden tot «Charvick»), *Maurice Tillieux* die voor een serie zorgde, die bedoeld was om de lezers de Engelse taal bij te brengen, *Marcel Moniquet* (*Roberjac*, *mousquetaire du Roy*) enz. Bimbo was ook de naam van de mascotte-olifant, als korte gags gepubliceerd in dit blad.

BINDER (Otto) (USA)

Science-fiction schrijver, geboren in 1911. Samen met zijn broer *Earl Andrias Binder* (ge-

boren in 1904) vormde hij een team en hun handtekening is zeer bekend: «Eando Binder». Hun eerste werk werd gepubliceerd in oktober 1932. Na 1940 bleef Otto tekenen met de naam «Eando», maar over het algemeen was hij de enige auteur. Ze hebben een aantal succesvolle series gemaakt: de geschiedenis van de robot *Adam Link* (1939-1942), verder die van de onsterfelijke *Anton York* (1937-1940) en de avonturen van «Via», een serie over interplanetaire reizen «via» die of die planeet (1937-1942).

Maar *Otto Binder* kreeg een ongelooflijke activiteit als scenarioschrijver van comic-books. In de periode 1941-1954 schreef hij verhalen voor meer dan 60 super-helden. Hij is auteur geweest van *Captain America*, *Blackhawk*, *Black Condor*, *Aquaman*, *Batman* (1948), *Captain Marvel* (1941-1953), *Hawkman*, *Green Arrow*, *Human Torch*, *Sub Mariner*, *Superboy* enz. enz. En tot slot in dezelfde tijd zorgde hij in comic-books voor een groot aantal science-fiction verhalen als *Strange Adventures* en *Tales of the Unexpected*. In het totaal duizenden scenario's.

BIONDA (Oscar)

Gemeenschappelijk pseudoniem gebruikt in de «Groupe de Venise» door *Mario Faustinet*, *Alberto Ongaro*, *Bellavitis*, enz.

BIORN, le viking (F) © Mon Journal

Serie van *Martin Sièvre* (cf. *ETC*) in 1962 voor het maandblad *Brick*, vervolgens voor *Pirates*. *Biorn* ■ een soort Viking-Robin Hood, die van de eilanden uit het Hoge Noorden komt. Hij vaart met zijn drakenschip van haven tot haven en overal wachten hem nieuwe avonturen.

BIQUETTE (uit de avonturen van Johan van Payo)

SIKJE is de zwart-witte geit van *PIRREWIET* die gelijk met hem in de Johan-serie voorkomt in 1952 en wel in het derde verhaal «De Dwerg in het Rotsbos». Aanvankelijk is *Sikje* de vijand van *Johan* en krijgt deze een goede dreun maar na enkele misverstanden uit de weg geruimd te hebben, worden niet alleen *Johan* en *Pirrewiet* vrienden maar ook

Johan en *Sikje*, die verder blijft waken over de veiligheid van zijn kleine maar gultige meester.

BISCOTO (F) © Rouff

De belevenissen van een koksjongen en diverse gangsterbenden. Een humoristische serie in klassieke stijl getekend door *Eme* (*Christian Godard*) voor de uitgeverij *Rouff* in 1955/56. Er verschenen een tiental albums van 36 pagina's.

BISHOP (Wallace - WALLY -) (USA)

Tekenaar geboren in 1905 in *Normal* (Illinois). In *Bloomington* werd hij de buurman van *Sidney Smith* (de vader van *Gumps*), die zonder oponthoud door hem lastig gevallen werd om maar raad te verkrijgen. Op de *Chicago Academy of Art* hield *Bishop* het slechts een maand uit, kwam vervolgens op een teken-school (humoristische stijl) waarvan de directeur hem voorstelde aan cartoonist *Frank Willard* (auteur van *Moon Mullins*), die hem in contact bracht met de *King Features Syndicate*. Sedert 1924 maakte hij drie belangrijke series: «*Dick and his Dad*», «*The Golf Bug*» en tenslotte «*Mugs and Skeeter*» (1928) welke serie een zeer lange carrière zou krijgen tot in de jaren toe.

BISI (Carlo)

Italiaans tekenaar, medewerker van de «*Corriere dei Piccoli*» waarvoor hij «*Sor Pampurio*» tekende in 1953.

BISON ET OUISTITI (B)

Humoristische serie uit 1957 door *André H. Beckers* voor het agentschap «*International Press*». Deze padvindersserie verscheen o.a. in *Junior*, jeugd-bijvoegsel van de «*Libre Belgique*». Tenslotte werden de verschillende personages gemoderniseerd door *Greg* (een episode: «*Le Mystère est au sous-sol*») en vervolgens door *René Fouarge* naar een scenario van *Greg*.

BISON NOIR (F) © Dargaud

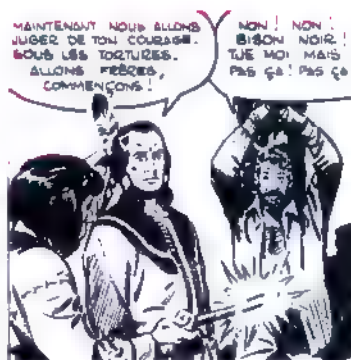
Hoorspelheld van *Radio Luxemburg* geschre-

BIMBO
© SFPI

SIKJE, de zwart-witte geit
van PIRREWIET
uit de Johan-serie
van PEYO.

BISON NOIR
door L. Nortier
© DARGAUD.

«BIZUT SPORTIF»
door R. Pellós.

ven door Guy Bertret en Jacques Ledrain voor Champion uitzending. Verscheen als stripverhaal in 1959 in het eerste nummer van *Pilote* door Lucien Nortier gedurende bijna een jaar. Het is de geschiedenis van de Indianen die steeds verder worden teruggedrongen door de Amerikaanse pioniers ondanks alle inspanningen van hun chief Bison Noir, Zwarte Bizon.

BISON NOIR (F) © SFP

Maandblad van de *Société Française de Presse Illustrée* waarin de avonturen van *Kwai* opnieuw verschenen onder de naam «Bison Noir», de serie werd getekend door Pierre Dupuis in 1959. Verscheen onder deze titel in «Ajax» dan in «Bison Noir» van 1970-1971.

BISON NOIR DU FAR WEST (le) Fr.

Western van Jo Valle naar het oude Franse voorbeeld waarbij de tekst onder de tekening werd geplaatst. Verscheen in *L'Intrépide* van 1910-1911 (nr. 1 tot 57). Opnieuw getekend door R. Giffey werd de serie gepubliceerd in *l'Epatant* in 1937 en in *l'As* van 1938-1940.

BISSOT (Noël) België

Humoristisch Belgisch tekenaar die sedert een tiental jaren werkt voor *Robbedoes* in het bijzonder voor de serie «Mini-verhalen». Noël Bissot heeft al meer dan 100 mini-verhalen gemaakt van *Youk en Yak*, de kleine Eskimo's tot aan de avonturen van de *Baron*. Zelden ziet men zijn naam op de grote pagina's van het blad. De wijze waarop hij tekent is uitermate geschikt voor zijn mini-verhalen.

BIZARRO nr. 1 (USA)

Een superheld, in komische zin, in *Superman*. Zijn verschijning was een parodie op deze held. Bizarro nr. 1 en zijn vrouw, Lois Bizarro, vormen de vruchten van een mislukte proef: men probeerde n.l. een «dubbel» te maken van Superman en van *Louis Lane* middels een «duplicator-straal». Je zou het kunnen zien als een variatie op het Frankenstein-thema. Bizarro en zijn vrouw wonen op een zeer eigenaardige kubusvormige planeet. Middels de nog al-

tijd niet goed functionerende «duplicator-straal» scheppen zij een bevolking als zichzelf. En datzelfde geldt voor de planten en dieren. Hun sociale leven is precies tegenovergesteld aan het normale: zo luidt men bij het naar bed gaan de morgenklok enz.

BIZU (België) © Dupuis

Bizu is een creatie van Fournier, een heerlijk dromerig wereldje meestal ver verwijderd van de normale bewoonde wereld. Hier in een groot bos beleeft Bizu zijn avonturen met Schnockbul, het vlammetje, de draaitier en de postbode. De serie startte op 16 maart 1967 en eindigde op 3 oktober 1968. In het totaal werden in *Robbedoes* 86 platen Bizu afgeleverd maar, helaas, werd Bizu ten dode opgeschreven toen Fournier *Robbedoes* overnam van Franquin. Verschenen: *Waarom niet?* (10 pag.); *De zingende Draaitier* (26 pag.); *Bizu aan Zee* (44 pag.) en *Schnockbul en het vlammetje* (6 pag.).

BIZUT SPORTIF

Humoristische strip getekend door Pellos in het *Journal de Mickey* onder de Vichy-regering van 1941 (20 juli) - 1942. Bizut is helemaal geen atleet, geen kampioen maar vol goede wil. Hij gelooft aan het nationaal herstel van Frankrijk gelanceerd door de Vichy-regering.

BLACK BARNEY (USA)

Luchtpiraat die in 1931 verscheen in *Buck Rogers* waarin hij de avonturierster *Ardala Valmar* ontmoet. Black Barney heeft zijn basis in Azië in het Tian Chan-gebergte en wenst heerser over de aarde te worden. Eenmaal overwonnen maar goed behandeld, wordt hij een boezemvriend van Buck Rogers en de held van de zondagsplaten van de serie waarin hij waakt over de Benjamins van de ploeg, *Alura* en *Buddy*.

BLACK CANARY (USA)

Superheldin wier ware naam Dinah Drake is. Verscheen in augustus 1947 in *Flash Comics* als handlangster van *Johnny Thunder* die al spoedig verdronken werd. Black Canary is een creatie van *Carmine Infantino* en R.

Kanigher, voortgezet door *Lee Elias*, R. *Oksner* en recentelijk *Neal Adams*. Verscheen ook in *All Star Comics* en werd spoedig lid van de *Justice Society of America*. Ze is blond, draagt een blauwe mailliot en nauwsluitende kleding. Ze is een uitstekend judoka maar beschikt niet over bovennatuurlijke krachten. Wel gebruikt ze een magische amulet. Onlangs is zij partner geworden van *Green Lantern* en *Green Arrow* en werd ze een beetje gebruikt voor een stuk actualiteit: de Mason-zaak. In deze zaak wordt ze gehypnotiseerd en komt terecht in een misdadig pseudo-hippie-gezelschap.

BLACK CAT (The) USA

Black Cat is een vrouwelijke superheld, in het normale leven heet ze Linda Turner. Ze verscheen voor het eerst in augustus 1941 in «Pocket Comics». Men vindt haar terug in «Speed comics» en «All new comics», daarna in een comic-book dat haar naam droeg (nr. 1 juni-juli 1946) tot aan juni 1951, nr. 29. Onder de tekenaars o.a. A. *Gazeneuve* (1942), *Joe Kubert* (1944-45), *Lee Elias* (1946-51), *J. Belfi* (1950-51).

BLACK WIDOW (USA)

Vreemde super-heldin, of beter een bovennatuurlijke heldin. Maakte haar debuut in augustus 1940 door George Kapitan (scenario) en getekend door Harry Sahle, *Stan Drake*, *Mike Sekowsky*, in «Mystic». Claire Voyant (geen overeenkomst met het stripverhaal van dezelfde naam) wordt vermoord, komt in de hel terecht en wordt daar de boodschapper van Satan die haar naar de aarde zendt om de zielen van de bozen te zoeken. Verscheen van 1940 tot 1943.

BLACKBOW THE CHEYENNE (GB) © IPC

Western van Frank Humphris die verscheen in «Eagle» van 1965-1967. Het verhaal gaat over de jonge dokter Jim Barnaby die in de kleine steden van de Far West opereert maar ook een geheime identiteit bezit: hij is n.l. ook de Cheyenne-leider Blackbow die de wet respecteert. De serie was erg goed getekend.

wordt vervolgd

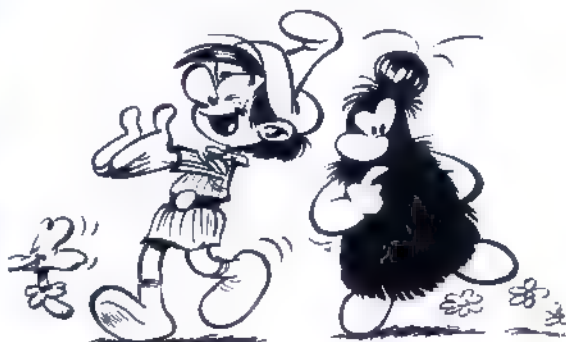
BIZARRO in «SUPERMAN»

«BLACK CANARY» door Neal Adams.

BIZU, een creatie van Fournier © Dupuis.

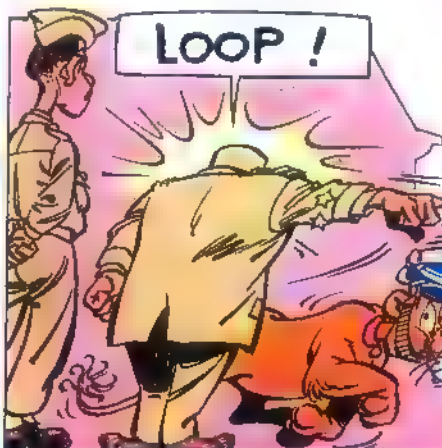
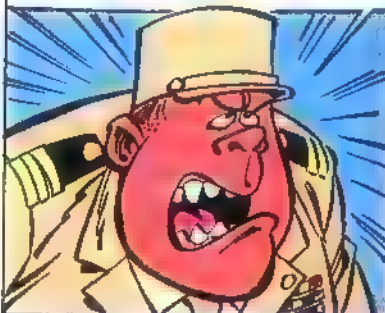

ROZE BOTTTEL

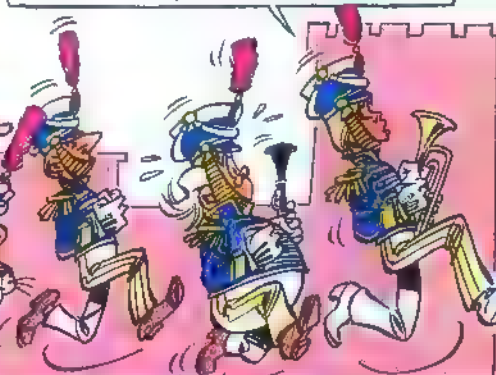

DANY
GREG

DE NIEUWE UNIFORMEN
LIGGEN IN BLOK 4
COMPLEET! MET ALLES ERD
EN ERAN! IN LOOPPAS...

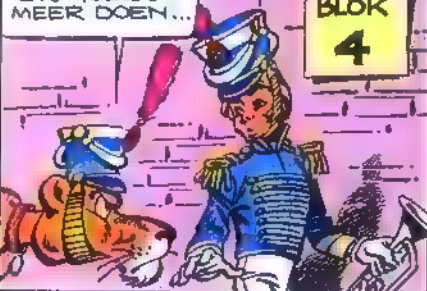
DAT ZULLEN WE
VOORLOPIG DAN MAAR DOEN...

JIJ HOORT ER EIGENLIJK NIET BIJ,
MAJESTOR. HOU EEN OOGJE IN
HET ZEIL, WIL JE?

DAAR HEB JE
'T! IK KAN NOOT
IETS GOEDS
MEER DOEN...

BLOK
4

HEB JE NIET
"IETS" IN WAT
LEVENDIGER
KLEUREN?

SCHOENTJES MAAT
32, GRAAG...

MAG MEN TWEE
GEINTLIJES AAN-
EEN BEVESTIGEN?

UITKLEEDEN IN DE
DOUCHEZAAL! HOOR
JE ME?... MET DE
ANDEREN...

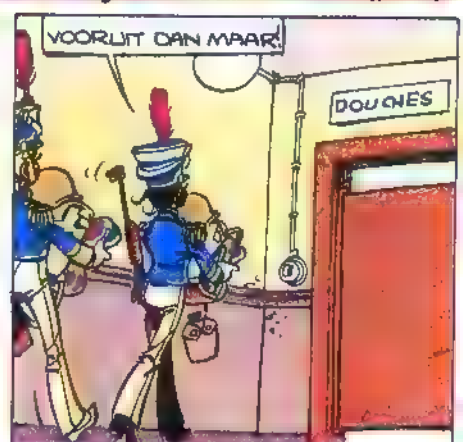

DE "ANDEREN"? NOU...
DAAR BEGINNEN DE
MOEILIKHEEDEN!

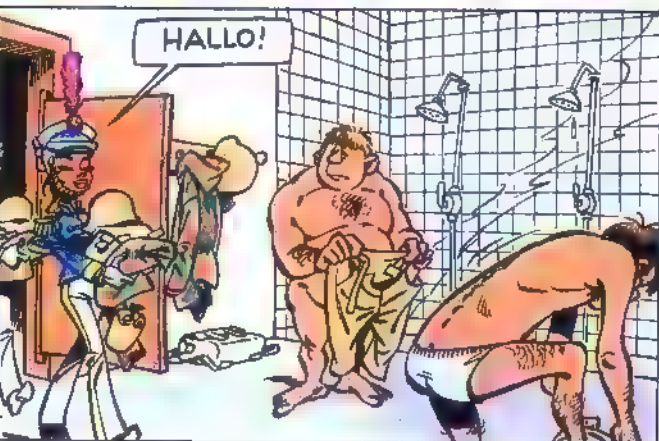

VOOR DE PASKAMER-
TJES, HIERHEEN!

HAHAHA!
ZIJN DIE
LEUK, ZEG!

VOORUIT DAN MAAR!

HALLO!

DOUCHES

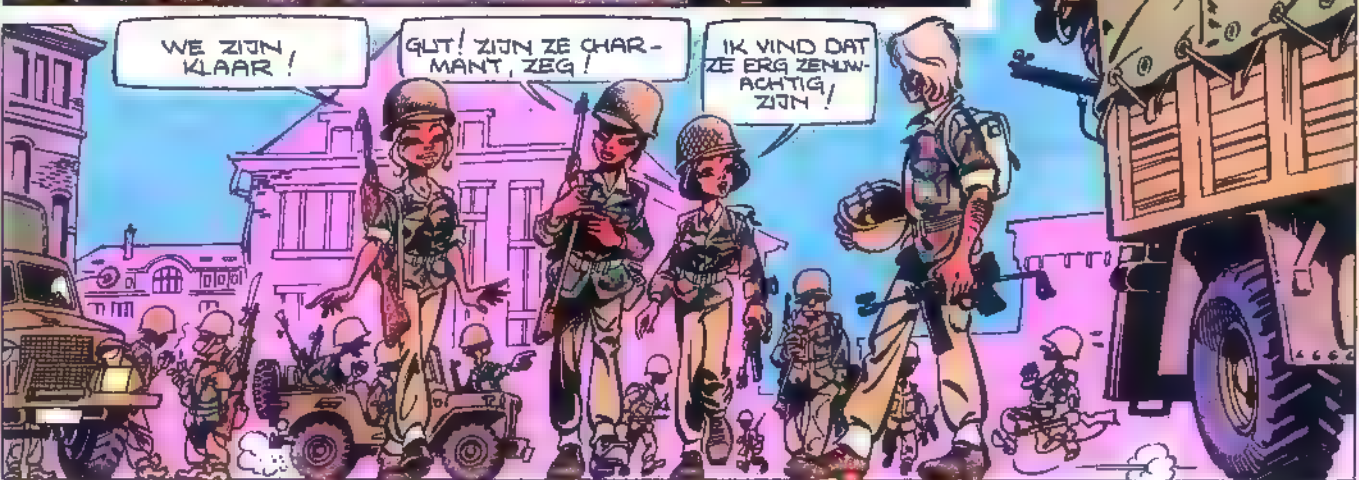
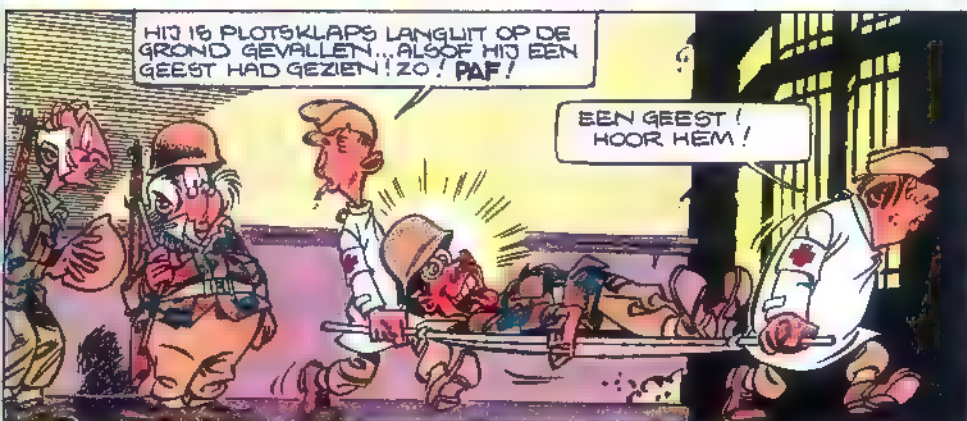
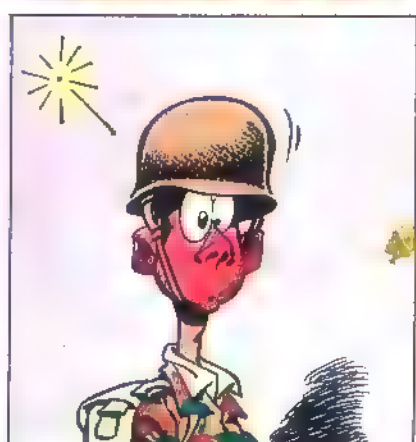
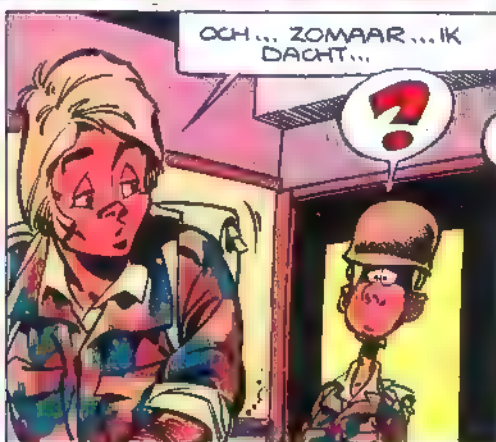
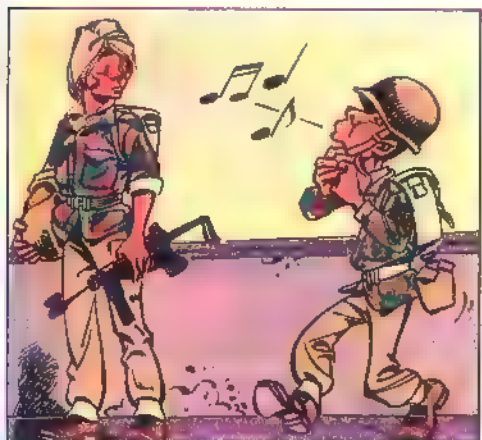
IK BEN
KLAAR!
SCHIJT OP,
JULLIE!

DOUCHES

Roze Bottel en zijn vrienden hebben een hele expeditie op touw gezet om dichter leidersvriend te helpen ontsnappen uit het Land van het Ongerijmde. Onze vrienden zijn doorgedrongen tot in de kazerne...

de lange reis naar het ongerijmde

XAS

OP DE VLIETUIGBASIS VAN LÄHR. DE "JET" VAN DAN COOPER RAAKT DE LANDINGSBAAN... VANDAAG KOMT HIJ ECHTER NIET TERUG VAN EEN ZENDING; DAN NEEMT DEEL AAN DE BEROEMDE WEDSTRIJD VAN DE EEUW, INGERICHT DOOR EEN GROTE KRANT.

CONTROLETOREN AAN DE PILOOT... MORLEY HEEFT 3 MINUTEN VOORSPRONG OP JOU, EN HET IS EEN "CRACK"!!

MORLEY? VERDORIE... DAT ZIET ER NIET GOED UIT.

NOG 50 KILOMETER MET DE WAGEN VOORALEER DE AANKOMSTLIJN TE BEREIKEN...

IK HEB NOG EEN KLEINE KANS... HEB JE MIJN WAGEN UITGERUST ZOALS IK HET VROEG?

ZEKER, MAJOR... IK HEB VOOR ALLES GEZORGD.

VLEGENSVLUG SPRINGT DAN IN ZIJN WAGEN EN VERTREKT IN DE RICHTING VAN HAUBOURG WAAR DE AANKOMSTEN WORDEN GEREGISTREERD... DE STRIJD ZAL HARD ZIJN.

EEN BERG PASS, SLINGERENDE WEGEN, SCHERPE BOCHTEN EN EEN BEWOLKTE HEMEL...

... EN VOOR MIJ EEN GEDUCHTE TEGENSTREVER,

DE KILOMETERTELLER STAAT VEEL TE LAAG NAAR DAN'S ZIN... EN ZIJN TEGENSTREVER SCHIJNT VER... VER...

OPEENS, OP HET OGENBLIK DAT DE KLIM NAAR HAUBOURG BEGINT...

HOERA! VLAK VOOR MIJ, MORLEY!

COOPER! HIJ!...?... HOE IS DAT MOGELIJK? HIJ WAS TOCH NOG NIET GELAND TOEN IK STARTTE...

MORLEY TRACHT UIT TE LOPEN, DAN KLAMPT ECHTER AAN... BOCHT NA BOCHT!...

HIJ RIJDT ALS DE DUIVEL, DIE KNAAP... EEN ECHTE RALLYE-SPECIALIST

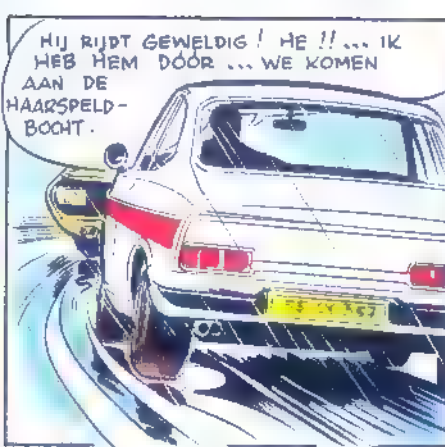
ONDANKS EEN HARD-NEKKIGE VERDEDIGING KAN DAN UITEINDELIJK "AANPIKKEN".

VERDORIE! HIJ ZIT VLAK ACHTER MIJ!... IK GA NOCHTANS TOT HET UITERSTE!

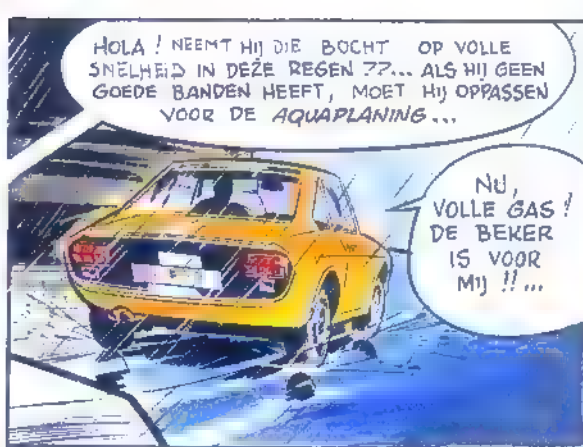
MORLEY IS EEN GEBOREN WINNAAR. HIJ ZAL OOK DEZE TEGENSTREVER, DIE GEEN DUIMBREED TOEGEEFT, OVERWINNEN.

NOG ALTIJD VLAK ACHTER MIJ!... MIJ MOET HEM KWIJTSPELEN... BIJ DE LAATSTE BOCHT ZAL IK HEM ACHTERLATEN...

HIJ RIJDT GEWELDIG! HE!!... IK HEB HEM DOOR... WE KOMEN AAN DE HAARSPELD-BOCHT.

HOLA! NEEMT HIJ DIE BOCHT OP VOLLE SNELHEID IN DEZE REGEN??... ALS HIJ GEEN GOEDE BANDEN HEEFT, MOET HIJ OPPASSEN VOOR DE AQUAPLANING...

NU, VOLLE GAS! DE BEKER IS VOOR MIJ!!...

BRUTAAU GLIJDT DE WAGEN VAN MORLEY VAN DE WEG. MET EEN VLUGGE STUURBEWEGING KAN DAN HEM NOG VERMIJDEN...

OP HET NIPPERTJE! ZONDER MIJN MICHELIN XAS ZOU IK OOK NIET OP DE WEG ZIJN GEBLEVEN EN TEGEN DE ROTSEN BELAND ZIJN.

MORLEY HEBT ER ZICH UIT GERED... NIET GEKWEET... O.K. IK RIJ VERDER.

ENKELE MINUTEN LATER...

HOE HEB JE MORLEY KUNNEN INHALEN??...

IK HEB MIJN WAGEN DOEN UITRUSTEN MET BANDEN "MICHELIN XAS" MET RADIAALBERKLEIDING. HIERMEE BLIJF IK IN ELKE BOCHT OP DE WEG, ZELFS OP EEN NATTE WEG... DAARBIJ, IK HEB DE GEWOONTE OM REGELMATIG DE STAAT VAN MIJN BANDEN NA TE GAAN, VOORAL DAN DE STAAT VAN DE INKEPINGEN! EEN GOEDE RAAD! KONTROLEER DE BANDEN VAN DE WAGEN VAN UW FAMILIE EN VAN UW VRIENDEN...

... MET DIT TOESTELLETJE DAT IK ALTIJD BIJ ME HEB...

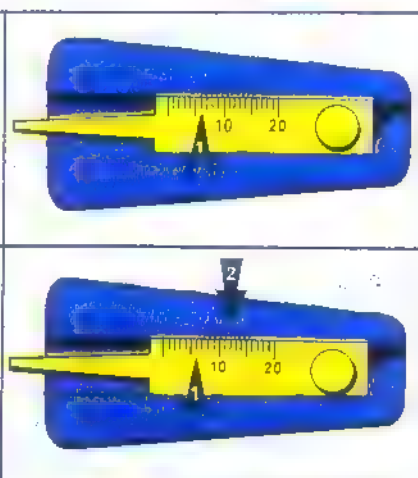
EEN DIEPTEMETER VOOR DE INKEPINGEN!

HIERMEE KAN IK DE DIEPTE VAN DE INKEPINGEN METEN TOT OP EEN TIENDE VAN EEN MILIMETER

HET GEBRUIK ERVAN IS DOODEENVOUDIG. HET GELE GEDEELTE, DAT IN DE BLAUWE HOUDER SCHUIFT, HEEFT EEN MILIMETER VERDELING. WE ZIEN DAT DE INKEPING HIER 6 MILIMETER DIEP IS.

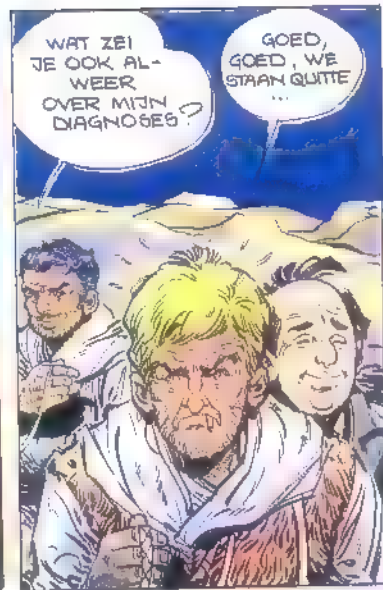
DE VERDELING IN TIENDEN VAN EEN MILIMETER STAAT OP HET BLAUWE GEDEELTE. WE ZIEN HIER DAT EEN VAN DE VERTIKALE LIJNEN VOLKOMEN OVEREENSTEMT MET EEN VAN DE LIJNEN VAN DE "GELE" VERDEELSCHAAL, NAMELIJK 6 TIENDEN VAN EEN MILIMETER.

DEZE DIEPTEMETER IS VOOR U! OM HEM TE BEKOMEN, SCHRIJFT U UW NAAM, LEEFTIJD EN ADRES OP DEZE BON. STUUR DEZE AAN: MICHELIN - WILLEBRORDELAAN 1020 BRUSSEL

NAAM: _____ LEEFTIJD: _____ ADRES: _____

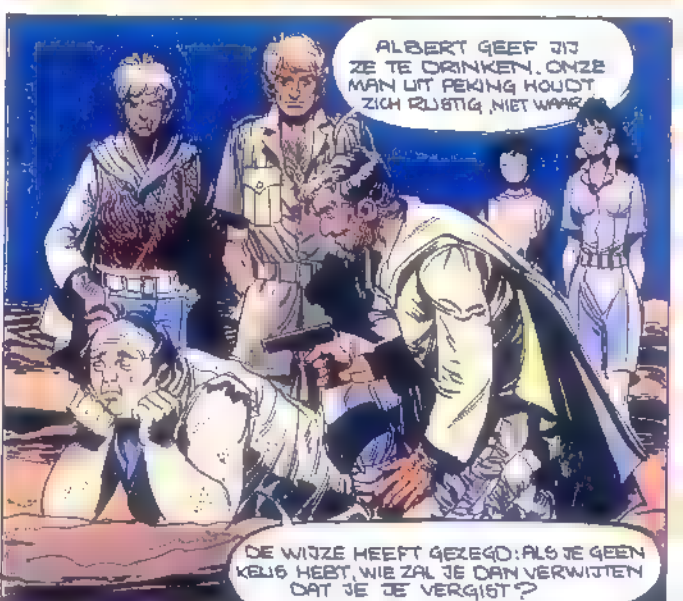
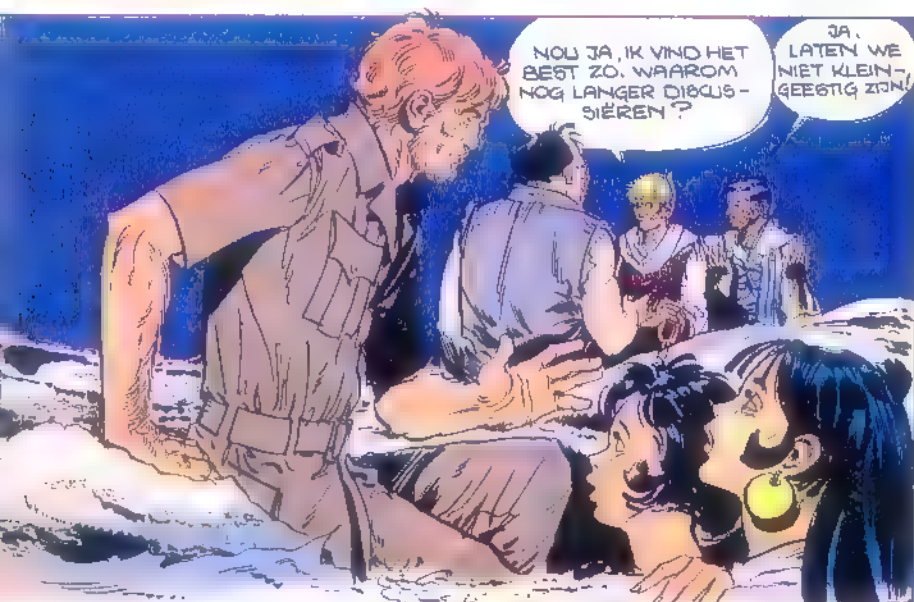

Marleentje van Heyst, dochter van een geleerde, werd weergevonden door Kobalt en Paprika. Blijft alleen nog ook de geheime formule te vinden die het meisje, zonder het te weten, heeft meegenomen. Een stelletje geheime agenten wil zich meester maken van die formule...

De lange zwerftocht

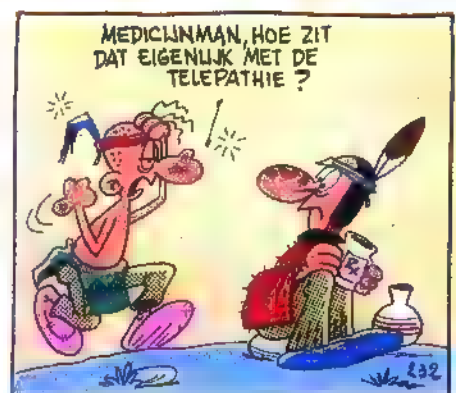
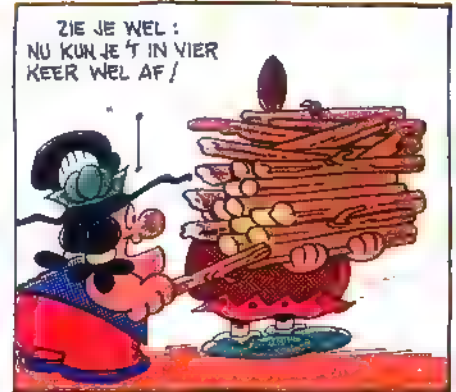
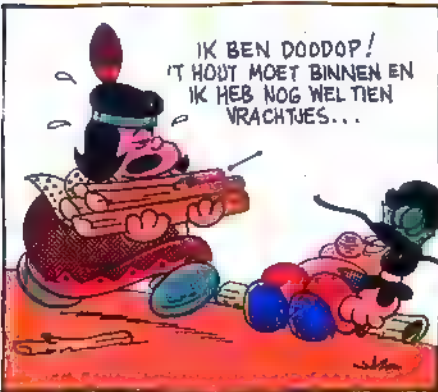
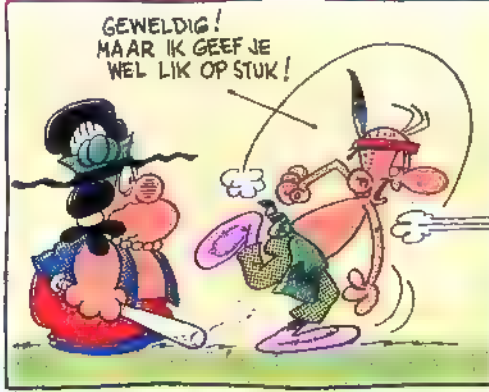

RODDOOG

GORDON BESS

PRAATJES OVER PLAATJES

DOOR
TOM
GOLDSCHMIDT

JERRY LEE LEWIS: ROCKIN' WITH JERRY LEE LEWIS

Echte goeds, ouwe rocks! Jerry Lee Lewis werd bekend met z'n rock, maar zingt ook graag de echte, de authentieke country die je direct aan pioniers en huifkarren doet denken! We hoeven je wel niet vertellen dat hij ook pianist is. Misschien is hij wat de rock betreft niet zo geweldig als Cochran, Chuck Berry, Elvis of Little Richard maar toch is hij goed. Wij hebben een voorliefde voor «High Heel Sneakers» opgenomen in een grote zaal en met een enthousiast publiek. Dat schept de prettige sfeer. Meteen zit er zelf middenin en ga je zo meezingen!

(Mercury)

A TRIBUTE TO WOODY GUTHRIE

Een concert door niemand minder dan Pete Seeger, Richie Havens, Judy Collins en Bob Dylan gegeven voor Woody Guthrie! Dat is nog eens wat! Ieder zingt zijn nummer in z'n eigen stijl die gaat van de uiterst sobere interpretatie tot de swingende Folk-rock. Toch vormt dit alles één boelend - geheel -. Het zit vreugde, geluk en emotie in de muziek en in de wijze waarop ze gebracht wordt. De liedjes van Guthrie zijn en blijven eeuwig jong, ze wortelen diep in de Amerikaanse Folk, ze werden geboren langs de eindeloze wegen, op de boerderijen en de fabrieken van dit grote land. Ze vormen het patrimonium van het Amerikaanse volk. Iedereen kent en neuriet de wijsjes ook wel is de naam van de componist volledig in het vergeetboek geraakt. Luister naar deze plaat, beluister ze nog eens samen met je vrienden. Het wordt beslist voor jullie een fijne avond.

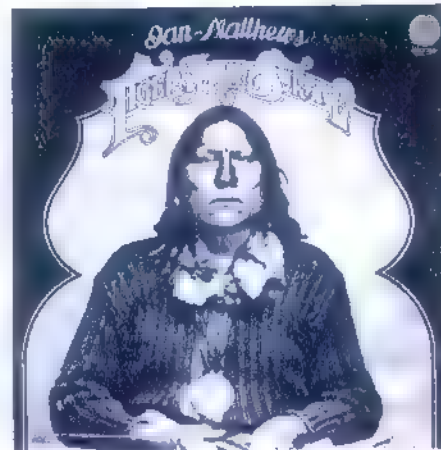
(CBS)

MOVING GELATINE PLATES: THE WORLD OF GENIUS HANS

De hoes is eigenlijk een cartoon of... een grapje: een man met het hoofd van... een kalf! Je kunt er om lachen maar zo nieuw is het niet. De muziek zit wel knap in elkaar maar als je goed luistert, dan hoor je toch een snuifje van de Soft, een vleugje van Pink Floyd en nog een schijfje Zappa bovenop. Avant-garde pop waarvan alle scherpe kantjes zorgvuldig werden afgeslepen. Zappa, Pink Floyd, Soft Machine e.a. zijn nieuwe wegen opgegaan en hebben heel wat gevoelige oren pijn gedaan. Moving Gelatine Plates zal niemand storen. Maar kom, dat hoeft toch niet altijd het geval te zijn!

(CBS)

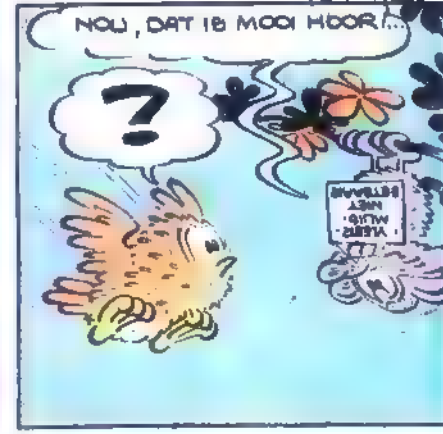
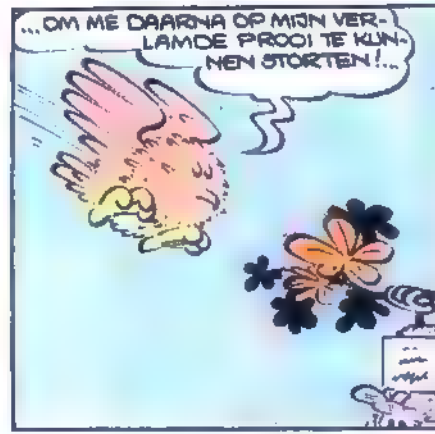
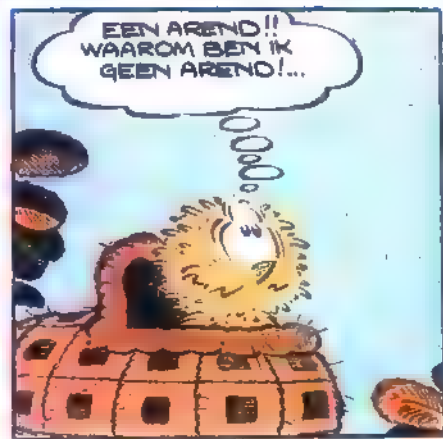

IAN MATTHEWS: TIGERS WILL SURVIVE!

Ian Matthews is een volbloed Engelman en nochtans is de «sound» van zijn album typisch Amerikaans. De plaat doet sterk denken aan Neil Young en meteen weten jullie dus dat Ian Matthews heel zeker niet de eerste de beste is, integendeel! Het gaat hier om een merkwaardige plaat, lyrisch, boelend, meeslepend en ook het raffinement ontbreekt niet. Hij durft het zelfs aan z'n zang uitsluitend met een ritmisch handgeklap te begeleiden. Heel fijn. Een plaat die je zal bevallen.

(Vertigo)

2000

magazine

GROTTEN.

De moderne speleologie of grotkunde
is geboren

op een huurrijtuig te Parijs in 1898.

Dit kwam omdat een passagier,
Martel, een map van zwart leer had
laten liggen

en een andere passagier, Beamish, die vond.

Toen hij de map opende om tussen
de papieren te zoeken wie de eigenaar was,
vond hij een avonturenroman...

Stalagmieten
in de grotten van Han,
België

OTTEN.

Edouard-Alfred Martel besteedde zijn vrije tijd aan het afdalen in alle gaten en holen die hij maar tegenkwam. En wat hij beleefde bij deze afdalingen had hij opgeschreven en dat werd nu gevonden in zijn map. Hij schreef over onderaardse rivieren, rotskathedralen, stalagmieten, stalactieten, enz.

Bij het afdalen had hij op zijn hoofd een bolhoed volgepropt met papier om zich te beschermen tegen vallende stenen, op zijn rug droeg hij een touwladder en onder zijn arm een linnen roeiboot!

Het was Beamish die het hem mogelijk maakte van deze harts-tocht een serieuze onderneming te maken. Beamish was directeur van een reisagentschap. Martel lanceerde het idee om toeristen aan te trekken om grotwandelingen te maken tegen betaling. Dat vond Beamish helemaal niet zo gek klinken. Martel had in Dordogne Padirac ontdekt, een gat van 75 meter en had twee kilometer rivier, rotswand en nauwe doorgangen onderzocht in het donker en de nattigheid. Nu is Padirac één der meest bezochte oorden van Frankrijk, de grotten staan open voor het publiek, hebben verlichting, er zijn roeiboten, kinderparken en grot-restaurants die in de reisgidsen staan!...

EEN SCHAT GENAAID IN DE HUID VAN EEN KALF

Schmidl, Oostenrijker, is eveneens een vader van de speleologie. Tussen 1840 en 1857 was hij één der eersten die in de Karst

werkten, een gebied dat toen nog van Oostenrijk was maar nu bij Joegoslavië behoort. In het «Karstgebied» zijn grote onderaardse rivieren en meren gevonden, druipsteengrotten, enz.

De donkere ingangen van de grotten zijn niet erg geruststellend. De Grieken hielden de grotten dan ook voor hun «hades», hun dodenrijk. In de middeleeuwen werden het plaatsen van verschrikking; de melaatsen die uitgestoten werden vonden elkaar hier in deze grotten. Ook wel werden de doden er naar toe gebracht. Iedere grot heeft dan ook wel zijn eigen geschiedenis, of legende uiteraard.

Door zo'n legende, moest Martel een contract ondertekenen toen hij Padirac wilde kopen met de bewoners van het dorp. Hij zou met hen delen als hij de befaamde «Engelse schat» terugvond die, volgens de legende, gedurende de Honderdjarige Oorlog was ingenaaid in de huid van een kalf. We weten tegenwoordig wel een boel af van onze voorvaderen. Aanvankelijk woonde men in hutten in de vrije ruimte, maar dan begint de IJstijd. De mensen zochten naar een schuilplaats en vonden die in de grotten. Maar zoals de IJstijd gekomen was, zo ging hij ook weer en trad een periode van warmte in. De mensen verlieten de grotten weer en eeuwenlang zouden die grotten hun geheim bewaren.

In 1869 hoorde een Spaanse archeoloog praten over een vossenjager die de ingang van een grot ontdekt zou hebben bij Altamira, in de buurt van Santander. In de hoop pre-historische voorwerpen

te vinden, ging de archeoloog met zijn dochtertje erop af. De grotten waren laag en de oude heer moest dan ook gebogen lopen maar op deze wijze kon hij wel goed zien waar hij zijn voeten zette. Dat was echter niet het geval met zijn dochtertje die wel recht op kon lopen en plotseling schreeuwde: «Toros! toros!». Op de wanden van de grot zag zij bizons getekend door een artiest van 12.000 jaar geleden.

De «toros» waren niet alleen. In de grot van Altamira, die 270 meter doordrong in het kalkmassief, kon men verder herten vinden, wilde dieren, wilde zwijnen, oerossen; deze tekeningen behoren tot de beste getuigen die we hebben kunnen vinden van het oermensdom.

De mensen, en ook de heren kenners, wilden er niet gelijk aan dat deze tekeningen van de oermensen waren. Vlak na de ontdekking in de grot van Altamira liet de prehistoricus Emile Rivière in de grot van Dordogne, bij Mouthe, een kleine jongen neer; bij het licht van de kaars die hij in zijn hand hield vond hij een prachtige geschilderde bizon. Men beweerde dat het slechts een grap was...

Zie verder

ALLEEN IN DE AFGROND

**Rond deze dagen moet Michel Siffre
weer te voorschijn komen uit de grot van Del Rio (Texas)
waarin hij op 15 februari
afgedaald is voor een periode van 200 dagen.**

*Michel Siffre in 1962.
Hij vertelt over
zijn verblijf van
62 dagen in de
afgrond van Sarasson.*

Opzet van dit experiment van de Franse speleoloog is na te gaan, hoe de mens reageert als hij van tijd noch uur weet. Hij moet er leven met een constante temperatuur van 21 graden Celsius en de tijd doorbrengen met lezen en schrijven. Verder moet hij oefeningen doen op een vast gezette fiets die middels kabels verbonden is aan een elektrisch apparaat dat de reacties van zijn gestel weergeeft. Zijn maaltijden zijn van te voren klaargemaakt en tonen overeenkomst met die van de astronauten die naar de maan gingen. Het enige wat hij hoeft te doen is de maaltijden in zijn kleine elektrische oven te zetten.

Eén van zijn belangrijkste problemen vormen de muizen die zijn grot onveilig maken, een grot gelegen op zo'n 45 meter onder de oppervlakte. Ze hadden het vooral gemunt op zijn boter!

Dit experiment staat bepaald alleen. Michel Siffre maakte zijn eerste afdaling reeds met zijn vader toen hij nog maar 10 jaar oud was. Met 22 deed hij zijn eerste «overlevingsexperiment» in een grot in de Pyreneeën: twee maanden lang in de diepte, zonder horloge en zonder kalender, verbonden met de buitenwereld middels een telefoonlijn maar die werkte slechts eenzijdig: zijn vrienden aan de oppervlakte konden hem beneden horen maar hij hen niet... Sedertdien hebben diverse andere experimenten van dezelfde soort

plaats gevonden. Waartoe dienen ze? Hun doel is duidelijk: men wil nagaan hoe de mens reageert als zijn gevoel voor een tijd buiten werking wordt gesteld in een volkomen verschillend milieu. Het is er stil en donker. De resultaten van deze experimenten interesseren ook de astronauten.

Het wereldrecord «grotzitten in eenzaamheid» behoort toe aan de Joegoslavische speleoloog Milutin Veljkovic, 34 jaar, die op 24 juni 1969 afdaalde in een grot van Servië en er eerst 15 maanden later pas uitkwam. De toegang tot de grot was dichtgemetseld en liet alleen een telefoon-draad door.

Veljkovic heeft gedurende zijn verblijf dagelijks een rigoreus programma uitgevoerd. Waaronder hydro-meteorologische waarnemingen en het gedrag bestuderen van de dieren die bij hem waren: een hond, een kat, schapen, eenden en kippen. De kat verliet de grot met een zenuwinstorting, de kippen namen zo snel in aantal toe dat het al spoedig op een kippenfokkerij leek.

Toen de grotkundige zijn verblijfplaats verliet was hij nog steeds fit, polsslag normaal en geen spoor van neerslachtigheid.

Sedertdien zijn de geleerden bezig de resultaten van dit experiment te bestuderen aan de hand van zijn dagboek dat in het totaal 2.000 pagina's omvat.

lachen met CRAM

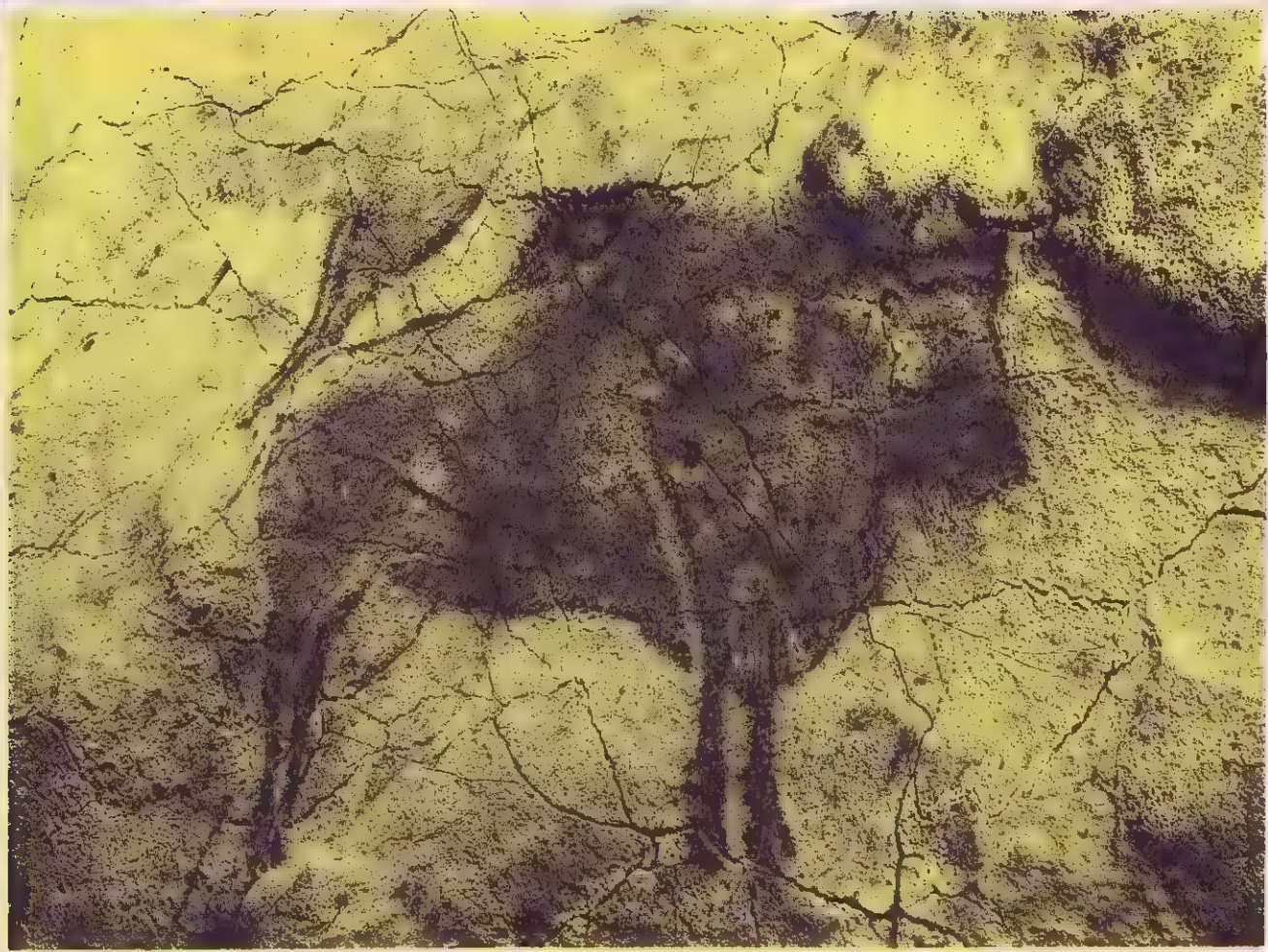

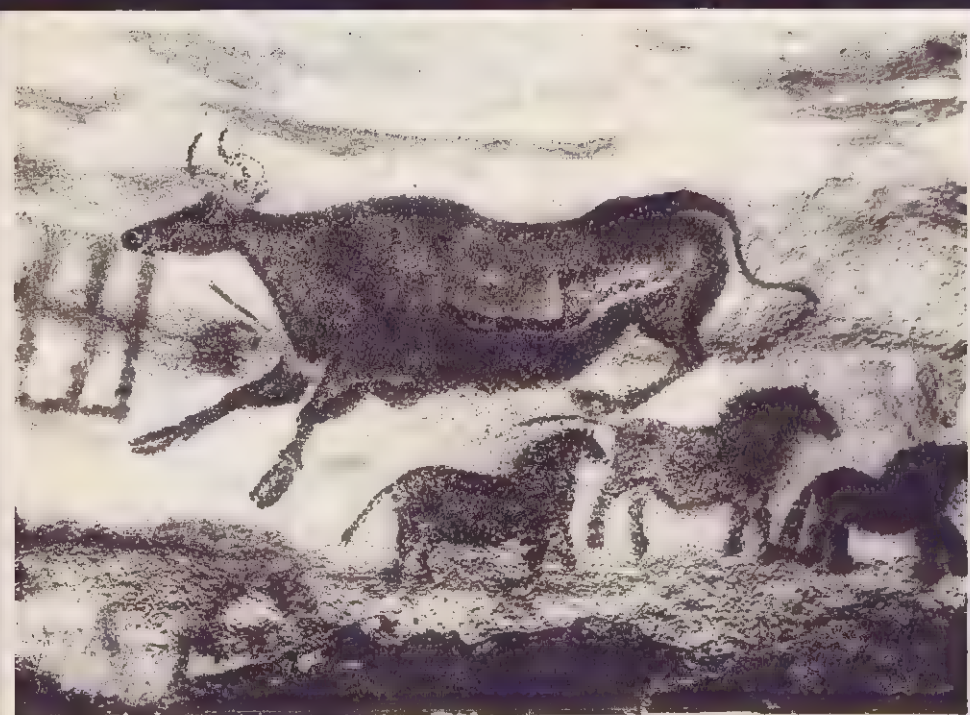
VERVOLG

GROTTEN TOERISTISCHE

Hier de grotten van Altamira in Spanje. Eén der toros die het dochttertje van de archeoloog zag.

De wand schilderijen van Lascaux

STALACTIETEN EN STALAGMIETEN

Dat zijn de versierselen die men in de grotten kan vinden: de stalactieten hangen van het plafond, de stalagmieten rijzen van de bodem omhoog (maar zijn eveneens gevormd door het water dat van het plafond valt).

Het regenwater met koolzuur, dringt in de grond en lost de kalksteen op die de grond bevat. Als dit water in een grot sijpelt, gebeurt het dat het water verdampt en daarbij zijn koolzuurgas verliest. Op de plek waar een waterdruppel doorsijpelt blijft nog een zeer geringe hoeveelheid kalksteen over. Druppel na druppel hoopt het kalksteen zich op en begint allerlei vreemde vormen aan te nemen. Dit gaat overigens niet snel. Het gebeurt heel langzaam, als het allemaal erg snel gaat is het mogelijk dat in een eeuw 1 centimeter kalksteen zich ophoopt!

ATTRACTIE

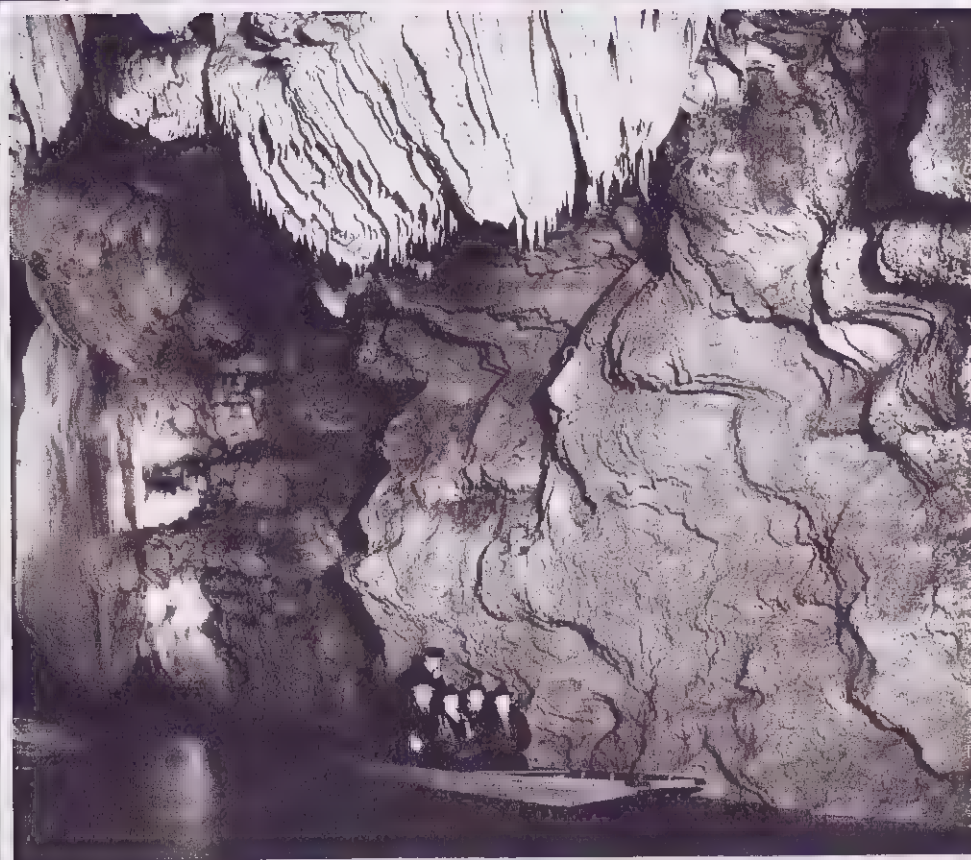
Vele ontdekkingen volgden die befaamd zouden worden: Combarelles, de Eyzies, Font-de-Gaume, Rouffignac. En vooral Lascaux, ontdekt in 1940 met zijn fantastisch onderaards museum. Men kan er een grote zaal vinden van 30 bij 10 meter, die overgaat naar een andere zaal «Nef» (Schip) genoemd. Een put geeft toegang tot een lager niveau waar men prachtige fresco's vindt van de prehistorische mens: een bizon opengereten door een werpspies, een man voor hem, een neushoorn die zich verwijderd, en een vogel die op een paaltje zit... Niemand heeft ooit kunnen uitleggen wat deze kunstenaar van vroeger precies heeft willen uitbeelden. De wanden van de andere zalen zijn eveneens beschilderd met bewonderenswaardige afbeeldin-

gen. De geleerden hebben ze zorgvuldig bestudeerd. En ze hebben kunnen ontdekken hoe ze gemaakt zijn: met eiwit, veren, bloed, gekauwde takjes, en piqué-materiaal. En men kan zich deze prehistorische mensen voorstellen hoe zij in de lange winters in de grotten werkten bij het licht van vetlampen.

Helaas kan op enkele begunstigen na, niemand meer de meesterwerken van Lascaux bezichtigen. Groene schimmels beschadigden de fresco's en in 1963 werden de grotten voor het publiek gesloten. Een wetenschappelijke commissie is al ruim zeven jaar met het probleem bezig maar is nog niet tot een uitspraak gekomen. Ondertussen heeft de Franse staat de grotten opgekocht, waarbij de oorspronkelijke eigenaar echter het recht heeft een copie ervan te maken! Als dit inderdaad gaat gebeuren, dan wordt het mogelijk in Lascaux «de copie» te doorkruisen!...

De grotten hebben een aantrekkingskracht op zeer velen, zowel wetenschapsmensen als toeristen. De beroemde grotten van Adelsberg in Joegoslavië werden waarschijnlijk in 1213 al bezocht; die van Karst werden in 1748 onderzocht. Sedert 1860 zijn archeologen en biologen actief in de grotten. Martel deed onderzoekingen in meer dan 1500 grotten, hij stichtte de Société spéléologique de France en gaf aan de Sorbonne onderwijs in, onderaardse aardrijkskunde. Later kwamen mannen als Robert de Joly en Norbert Casteret. Was het eens een eenvoudig avontuur, nu is het onderzoek van de grotten een wetenschap geworden.

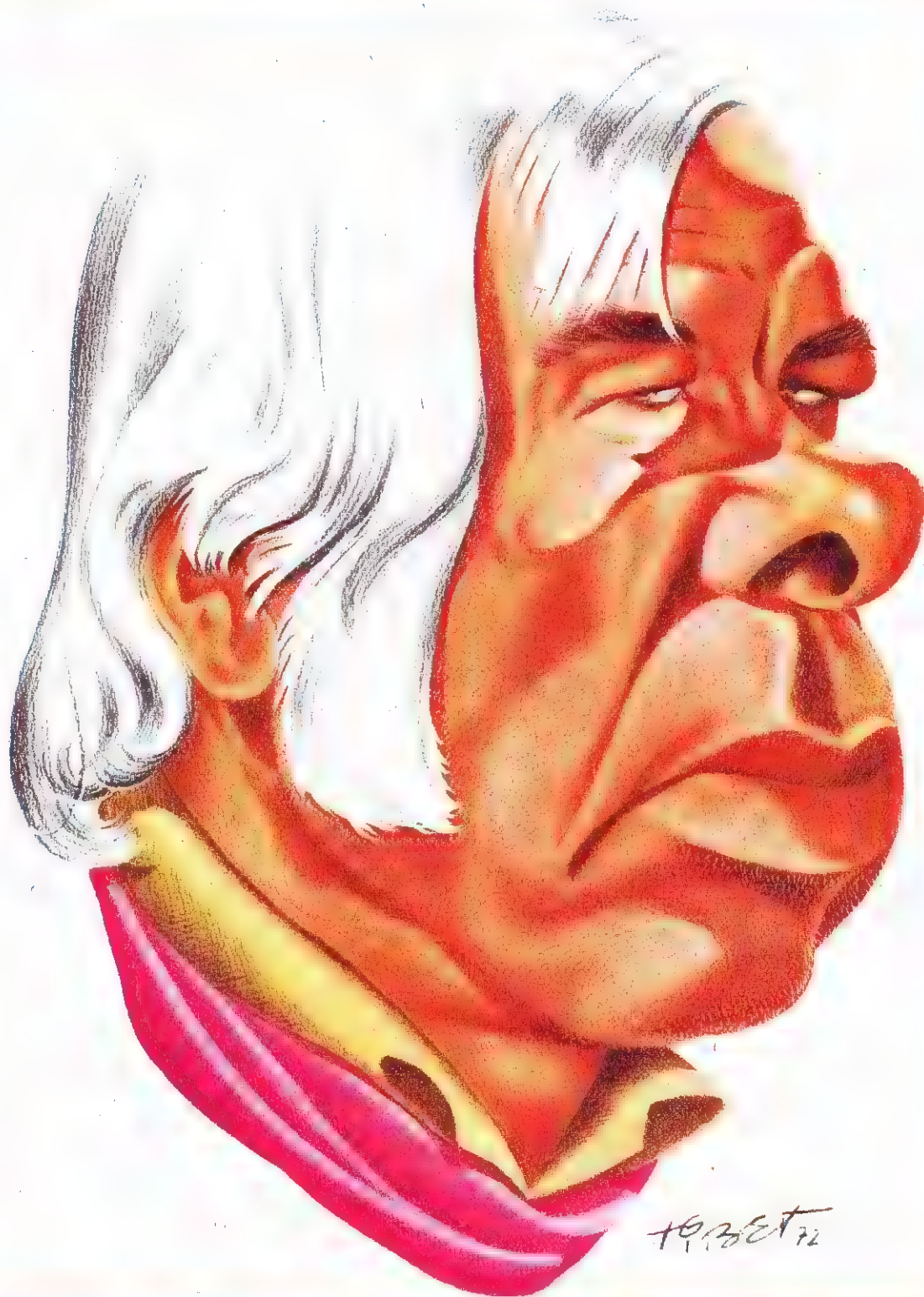
(Wordt vervolgd.)

▲ Norbert Casteret. Hij is een der pioniers geworden van de moderne speleologie

▲ In de grot van Padirac

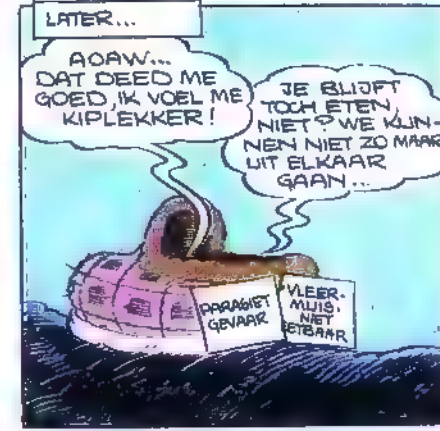
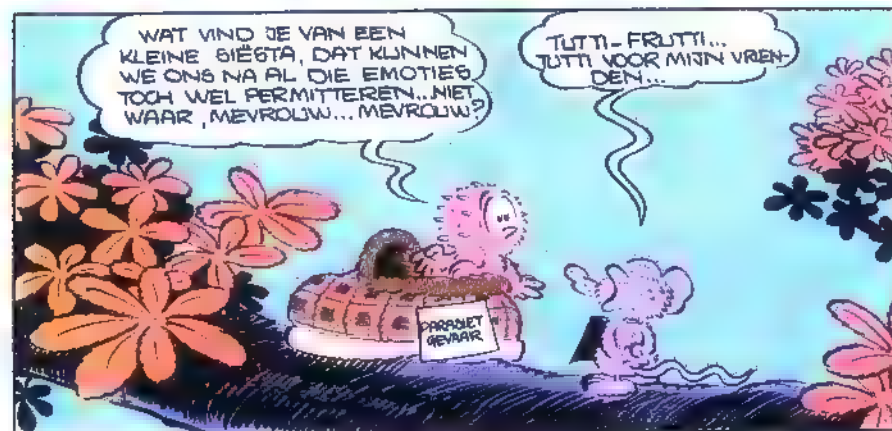
LEE MARVIN

Lee Marvin speelt meestal de rol van een primitieve, bloed-dorstige, schrikaanjagende figuur... Kortom, de hollenmens en wij meenden dat hij dus heel goed zou passen bij ons GROTTEN-DOSSIER!

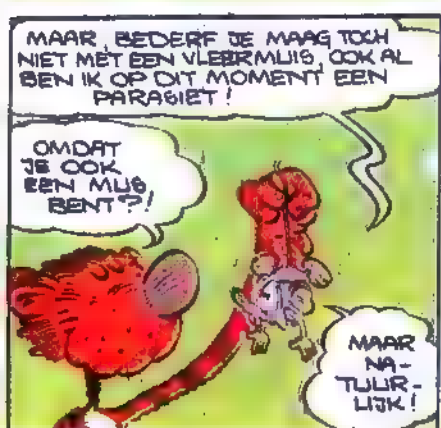
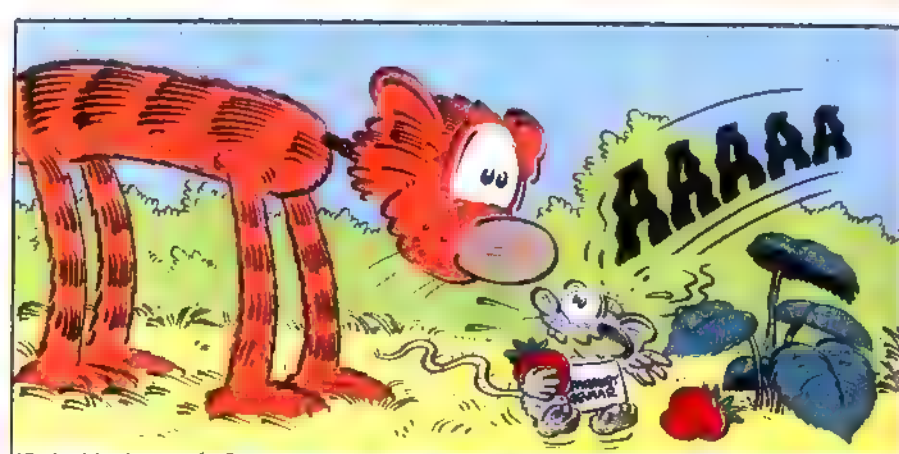
Maar eer hij bekendheid verwierf en een «ster» werd, heeft Lee Marvin vele, vaak komische rollen gespeeld. Hij was de dronken matroos, de lustige zwerver, de sluwe Indiaan. Hij was al veertig toen hij eindelijk de rol van zijn leven kreeg:

een corrupte politieagent in een episode van de ONKREUKBAREN. En sedertdien speelt hij de «killer» en de lijst van zijn films is vrij lang geworden. Hij is een van de «peperdure» sterren van Hollywood geworden. Zijn jongste film heet «Pocket money» (met Paul Newman) ...maar wat hij ervoor opstrijkt kun je niet zomaar in je broekzak steken. Neem dat maar van ons aan!

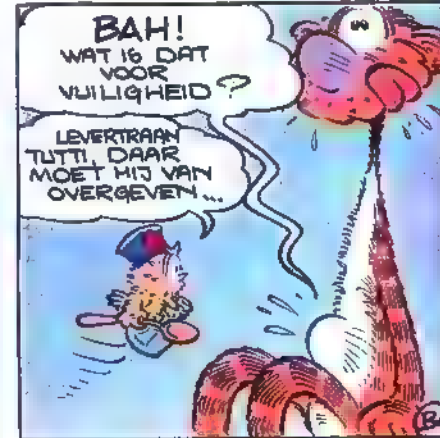
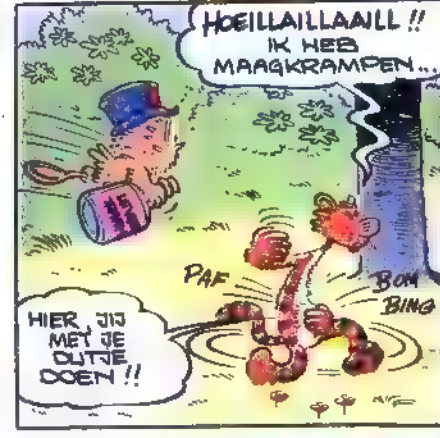
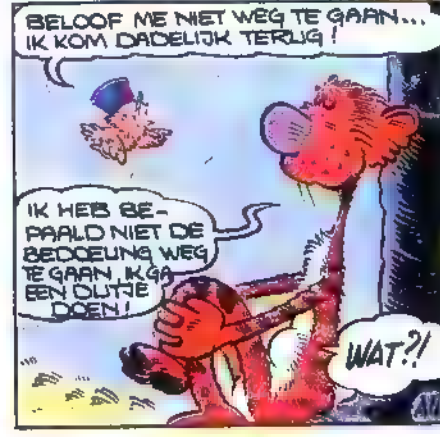

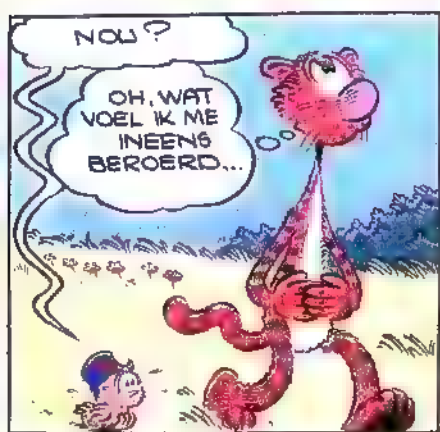
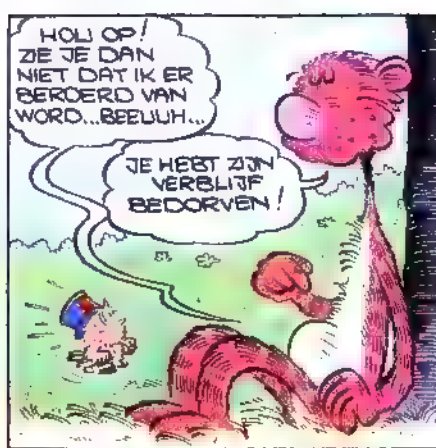

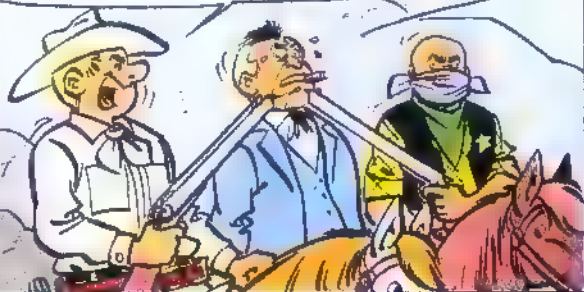

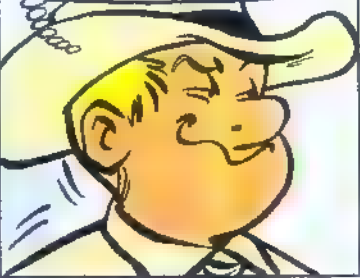

WEE'S ALSJEBLIEFT V. VOORZICHTIG... ER MOCHT EENS EEN SCHOT AFGAAN!

KLETS NIET ZOVEEL. MIJN VINGER BEGINT TE JELKEN.

DIE SUFFERD WEET NIET DAT IK DE KOGELS UIT MIJN GEWEER GEHAALD HEB. IK WIL HEM HEELHUIDS AFLEVEREN BIJ DE SPECIALE BRIGADE NIET IN STUKJES EN BEETJES!

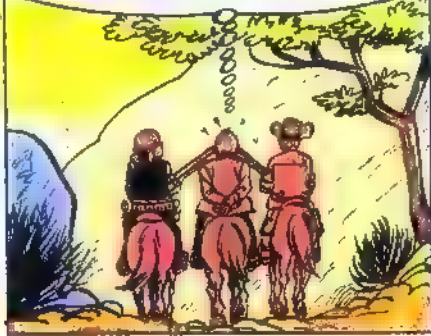
KID BEGINT ECHT EEN KEIHARDE TE WORDEN. IK BEN ZELF BANG VAN HEM.

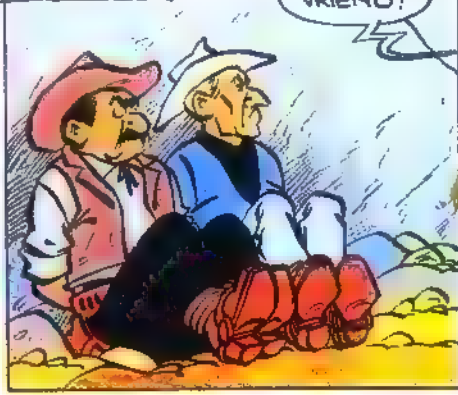
ZE DENKEN DAT ZE ME HEBBEN DE STOMMELINGEN, MAAR ZE WETEN NIET DAT IK ZE TE GRAZEN HEB EN NIET OMGEKEERO. WACHT MAAR TOT ZE BIJ HET HOOFD VAN DE SPECIALE BRIGADE KOMEN...

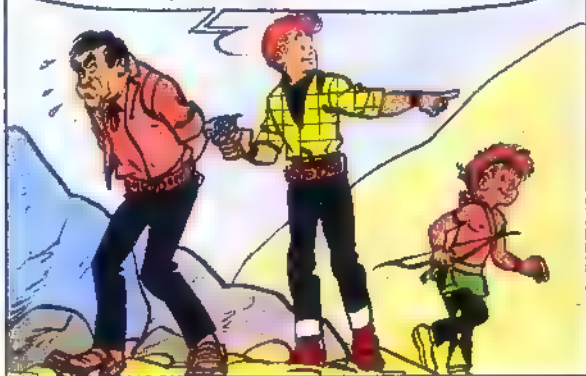
MIJN MANNEN ZITTEN VLAK ACHTER ONS, ALS ALLES VOLGENS PLAN VERLOOPT... HIIHI!

HIHI, ZEG DAT WEL! HIERHEEN, VRIEND!

KLEINE POEDEL, KIJK EENS OF ER NOG MEER KOMEN.

WAT LATER...

IK HEB OVERAL IN DE BERGEN GEKEKEN, MAAR ER ZIJN GEEN BANDIETEN MEER. IK DENK DAT WE ZE HEBBEN PRACHTIG!

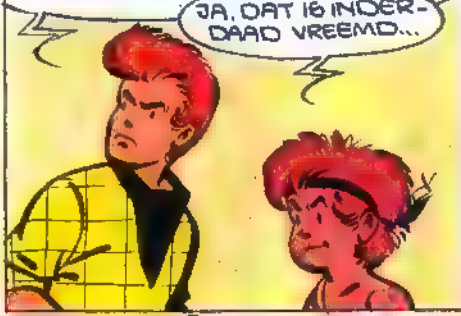
NU KAN KID GERUST ZIJN.

MAAR IK NIET!

AL DIE BOEVEN ZATEN IN DE BERGEN VERSPREID EN ZE HEBBEN GEEN VINGER UITGESTOKEN OM KID TE GRIJPEN. WAAROM?

JA, DAT IS INDERDAAD VREEMD...

IK NEEM AAN DAT DE HEREN ONS DAAR WEL EEN VERKLARING VOOR KUNNEN GEVEN.

OH, NEE!

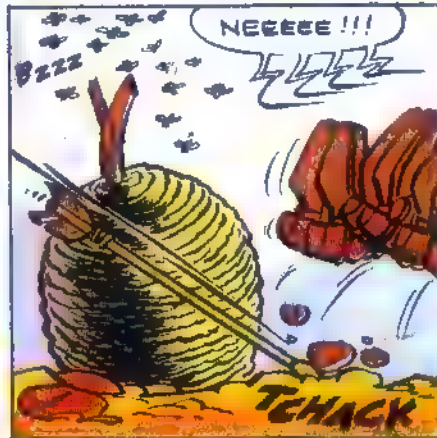
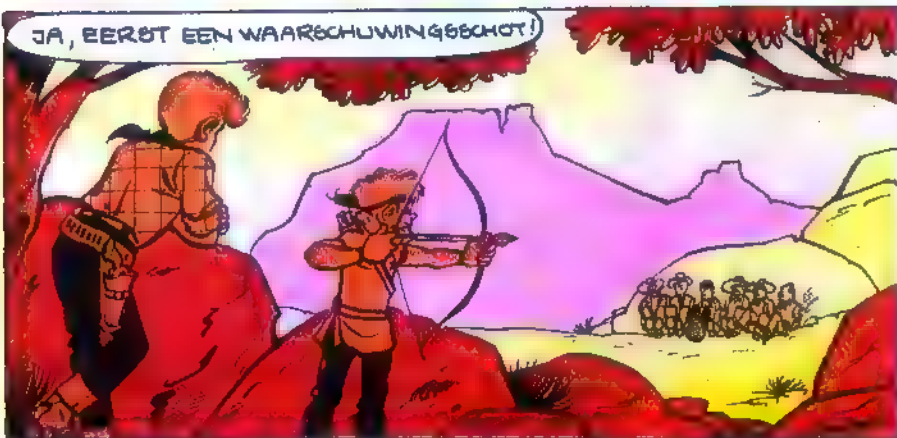
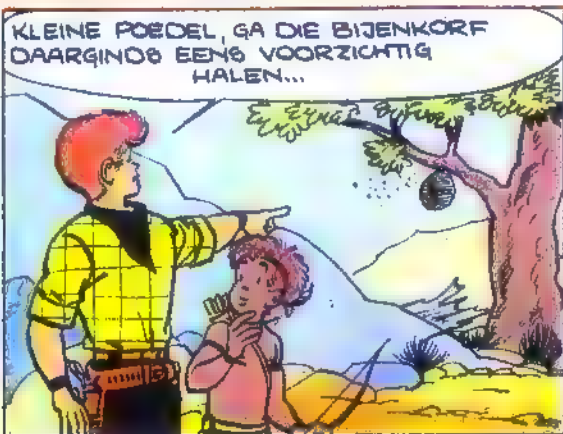

Van zijn minderwaardigheidscomplex heeft Kid geen last meer! Integendeel. Hij heeft nog slechts één doel: de chef van een gangsterbende onschadelijk maken. Dog Bull waarschuwt Kid voor de gevaren die daaraan verbonden zijn...

HARD TEGEN HARD

NAAR EEN IDEE VAN A.P. DUCHATEAU

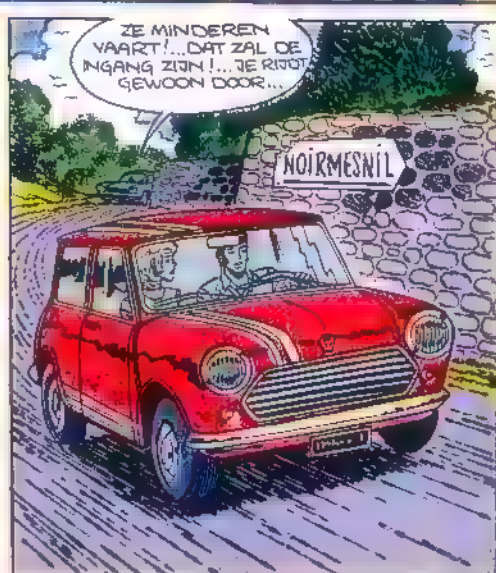
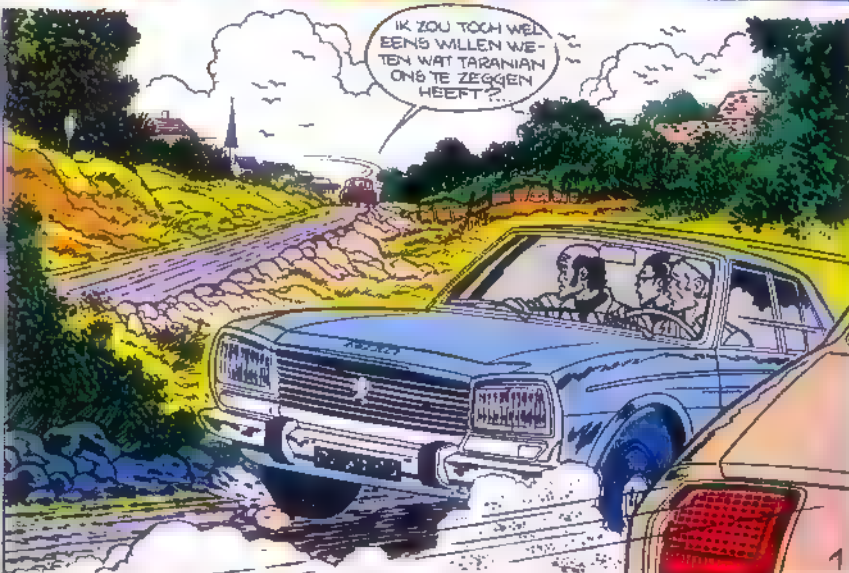
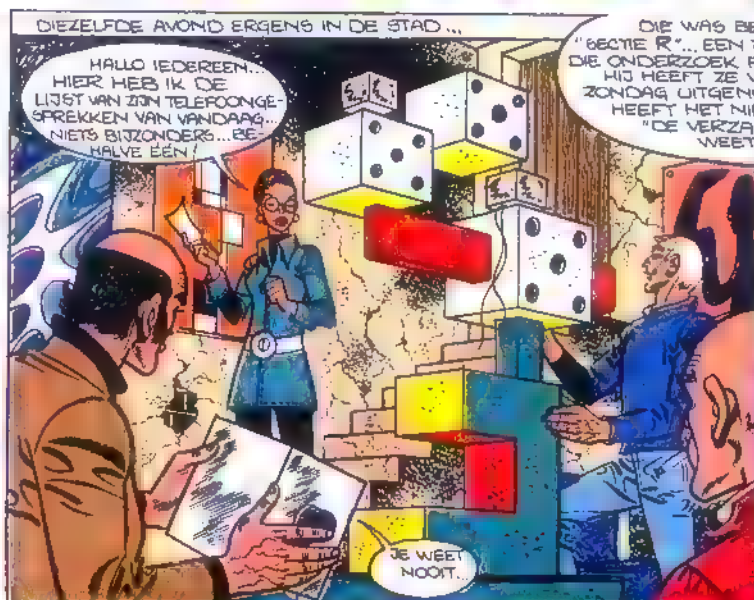

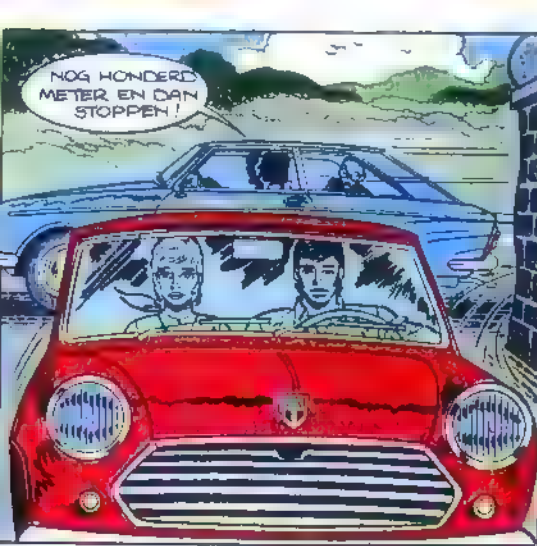

SECTIE "R"

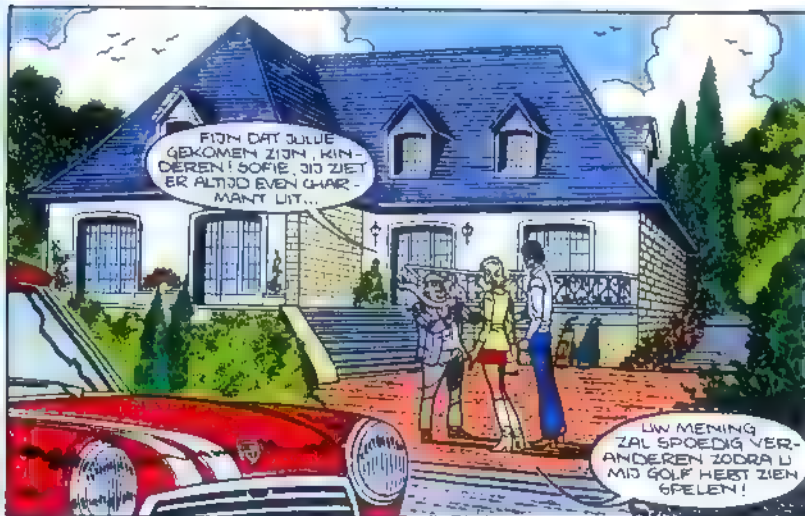
R. REDING

NOG HONDERD
METER EN DAN
STOPPEN!

FIJN DAT JULIE
GEKOMEN ZIJN, KIN-
DEREN! SOFIE, JIJ ZIET
ER ALTIJD EVEN GHAR-
MANT UIT...

UW MENING
ZAL SPOEDIG VER-
ANDEREN ZODRA U
MID GOLF HEET ZIEN
SPELEN!

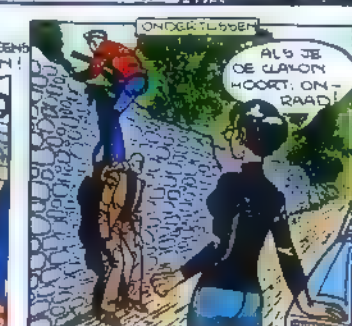

DAT IS NIET BELANGRIJK! IK KAN ER ZELF
OOK NIETS VAN! DAARDOOR KUNNEN MIJN
GASTEN MIJ VERBLAAN, HETGEEN ZE ALTIJD
VEEL GENOEGEN DOET, EN IK HEB DE GELE-
GENHEID EEN LUCHTJE TE SCHEPPEN...
MAAR JULIE BEGRIPPEN NATUURLIJK WEL DAT
IK JULIE NIET GEBELD HEB VOOR
EEN PARTIJTJE GOLF!

IK MOET PRATEN...MAAR
IK HOUD ER NIET VAN
OM DAT TELEFONISCH
TE DOEN! DE MUREN
HEBBEN OREN...
DUS... IK ZOU
ZEGGEN PAK DE
STICKS MAAR JUL-
IE ZIJN NIET VER-
PLICHT OM TE
SPELEN!

IK ZAL INDER-
DAAD NIET VAN DE
PARTIJ ZIJN!...

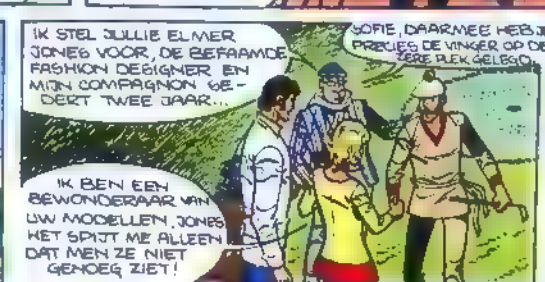
ONDERSLIDEN

ALS JE
DE CLAYON
HOORT, ON-
RAAD!

ELMER!...DIT IS
SECTIE R!

HIJ IS NIET
ERG SPRANKZAAM
MAAR WEL GEKUNT

IK STEL JULIE ELMER
JONES VOOR, DE BEFAAMDE
FASHION DESIGNER EN
MIJN COMPAGNIE GE-
DEERT TWEE JAAR...

IK BEN EEN
BEWONDERAAR VAN
UW MODELLEN, JONES
HET SPIJT MIJ ALLEEN
DAT MEN ZE NIET
GENOEG ZIET!

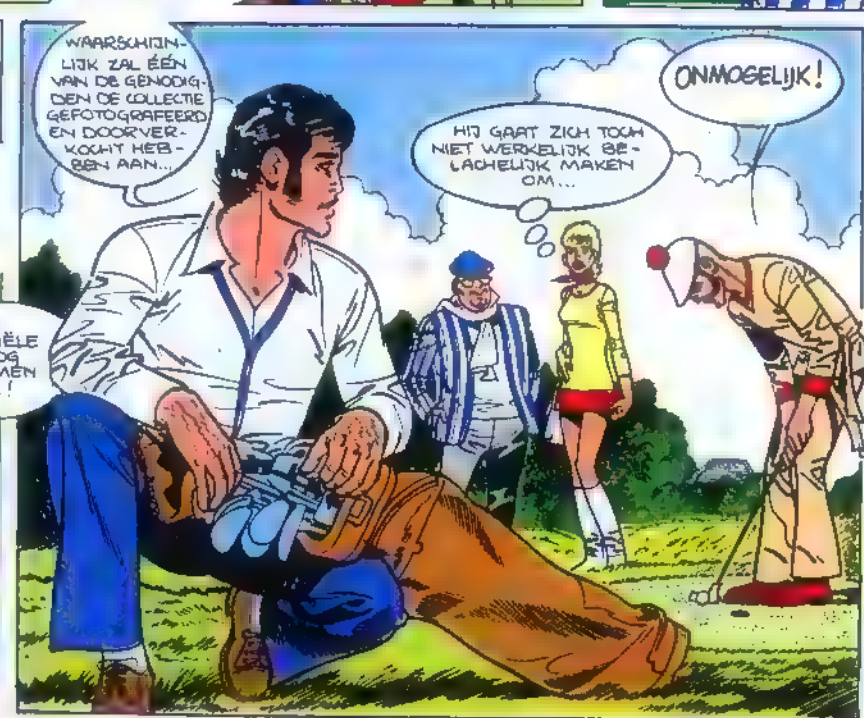
ELMER WAS DE EERSTE
DIE DE MOGELIJKHEIDEN
ZAG VAN HET TARNYL IN DE
KLEDINGINDUSTRIE. IN HET
AFGELOPEN JAAR HEEFT HIJ
EEN SENSATIONELE
SPORT- EN VRIJE
TIJDS COLLECTIE
ONTWORPEN!

IK HAD EEN SHOW GEORGANI-
GEERD DIE GEHOUDEN WERD
VOOR EEN BIJZONDER SELECT
PUBLEK...

TWEE WEKEN
LATER BRENGT EEN
ZOGENAAMDE IMPORTEUR
MODELLEN OP DE MARKT
DIE PRECIES OP DE ONZE
LIJKEN!... MINDER MOOI
EN WAT MINDER VOL-
MAAKT ALS DE ONZE
MAAR...

DE
INDUSTRIËLE
OORLOG
VINDT MEN
OVERAL!

WAARSCHIJN-
LIJK ZAL EEN
VAN DE GENODIG-
DEN DE COLLECTIE
GEFOTOGRAFEERD
EN DOORVER-
KOCHT HEB-
BEN AAN...

HIJ GAAT ZICH TOCH
NIET WERKELIJK BE-
LACHELIJK MAKEN
OM...

ONMOGELIJK!

HET IS INDERDAAD
ONMOGELIJK!
IK HEB EEN
MAXIMUM AAN
VOORZORGSMAAT-
REGENE GEMAKT.
ALLE PERSONEN DIE
ASSISTEERDEN OF
DEELNAMEN AAN
DE SHOW WAR-
DEN AAN EEN NAUWKEU-
RIG ONDERZOEK
ONDERWORPEN BIJ
HET VERLATEN VAN DE
TARN-HAL (10)

MISSCHIEN GELUKTE HET
ZE LUN SCHETSEN TE
KOPIEREN, JONES?

ONMOGELIJK!

ZE HEBBEN JUL-
LIE DESONDANKS
TOCH... EH... BEET-
GENOMEN!

INDERDAAD,
SOFIE! EN OM DAT
IK ER NIET VAN HOUD
OPNIEUW BEETGE-
NOMEN TE WORDEN
HEB IK AAN
JOU GEDACHT!...

LUISTER: ELMER BEREIDT HIER EEN NIEUWE COLLECTIE VOOR. EEN COLLECTIE
VOOR DE WINTERSPORT. DIE ZAL VOORGESTELD WORDEN OVER TWEE MAANDEN,
EN NIET DOOR PROFESSIONELE MOEDLEN MAAR DOOR SPORTMENSEN... IK ZOU
WILLEN DAT JULLIE JE BEIVORBEELD OP SCHAATSEN ONDER
HEN BEGAVEN EN 'OGEN EN OREN' OPENHOUDEN, WANT IK
BEN ER VAN OVERTUIGD DAT "ZIJ" ALLEEN MAAR GEOL-
LENDE DE PRESENTATIE HUN SLAAG KUNNEN

WE WILLEN
U GRAAG HELPEN,
MAAR...
OP
SCHAATSEN?

MAAK JE NIET ONGE-
RUST, SOFIE, JE HOEFT
GEEN ACROBATENSTUNT
UIT TE HALEN!... JE
KUNT IN JE VRIJE TIJD
IN DE TARN-HALL
RUSTIG WAT
OEFENEN.

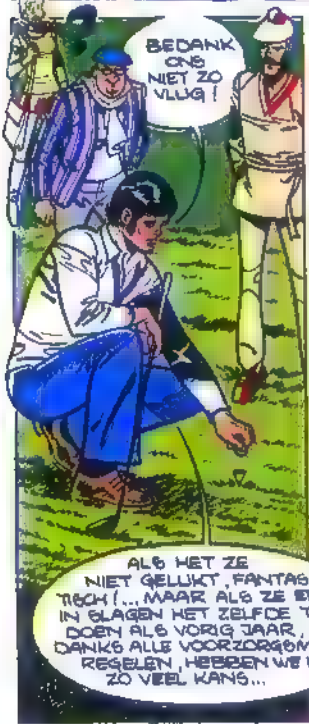
...OVER EEN MAAND
HEB IK JE INGEREDEN.

SCHAATS
ZIJ
DJANGO?

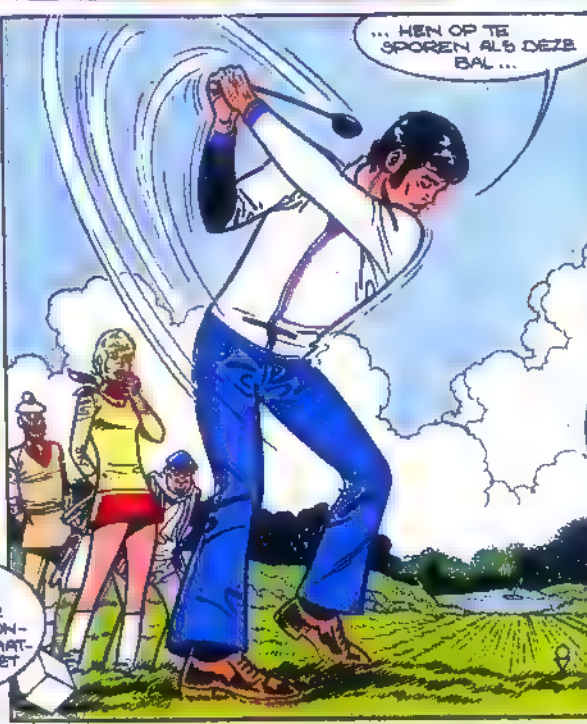
WEL...
MUM... JA!

BEDANKT,
KINDEREN!

BEDANK
ONS
NIET ZO
VLUG!

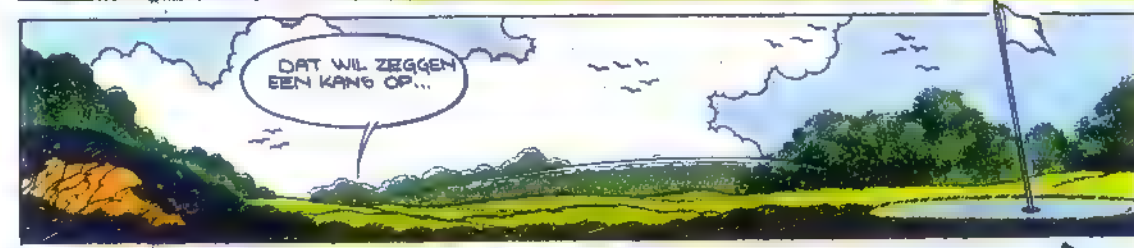
ALS HET ZE
NIET GELUKT, FANTAS-
TISCH!... MAAR ALS ZE ER
IN SLAGEN HET ZELFDE TE
DOEN ALS VORIG JAAR, ON-
DANKS ALLE VOORZORGMAAT-
REGELEN, HEBBEN WE HET
ZO VEEL KANS...

... HEN OP TE
SPOREN ALS DEZE
BAL...

HAN!... BIJ DE
EERSTE SLAG ZIJN
OOEL VINOT!

DAT WIL ZEGGEN
EEN KANS OP...

STIEKEMERD!!!... EN
OAN BEWEREN DAT JE
NOOT GOLF GESPEELD
HEBT!!!... VAL-
SERIK!...

IK HEB ZOETS
NOOT GEZEED!...
MAAR JE ZIET TOCH
WEL DAT DIT EEN
FLUKE WIS!...

MAAR KINDE-
REN TOCH!!

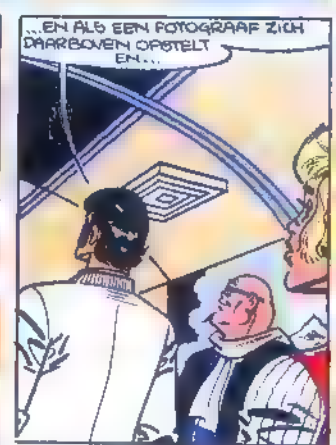
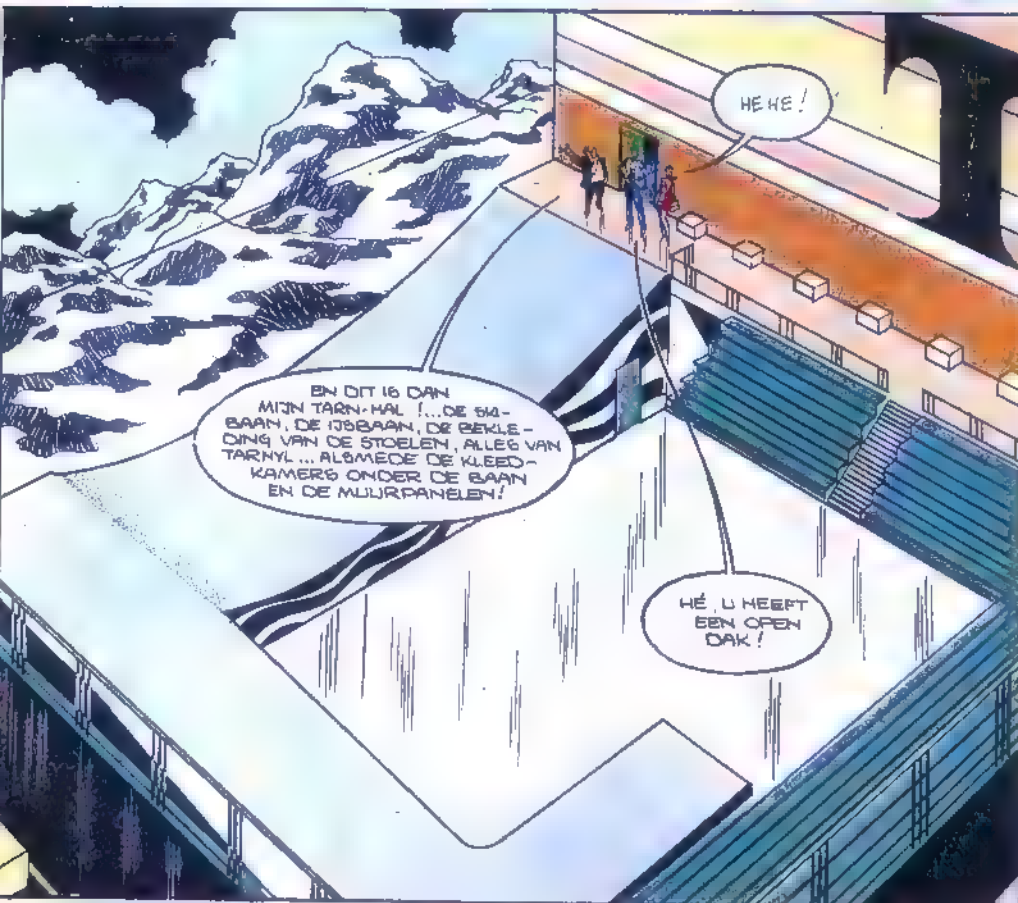
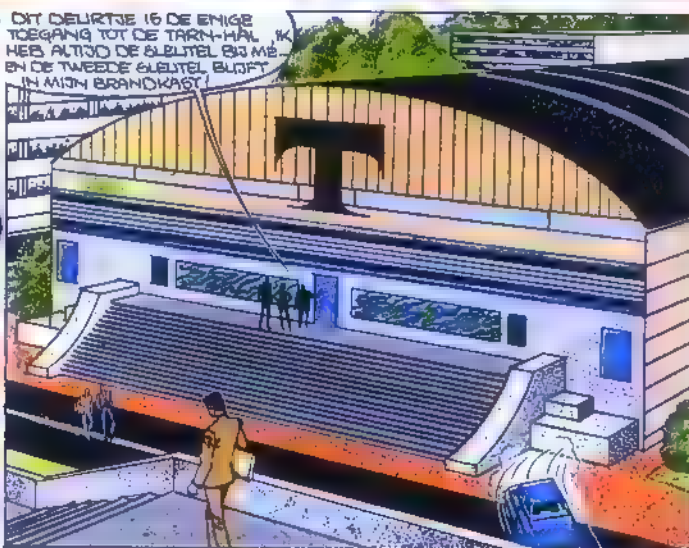
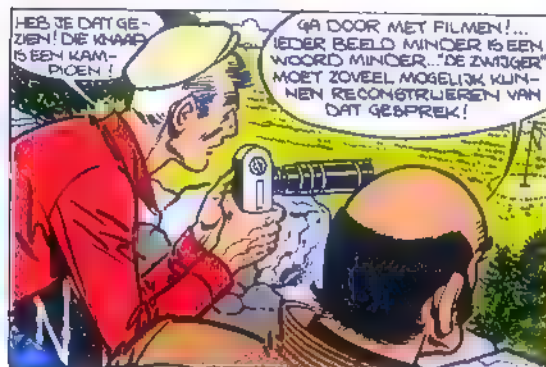

... EEN MILJOEN!?!
!!!

TOK

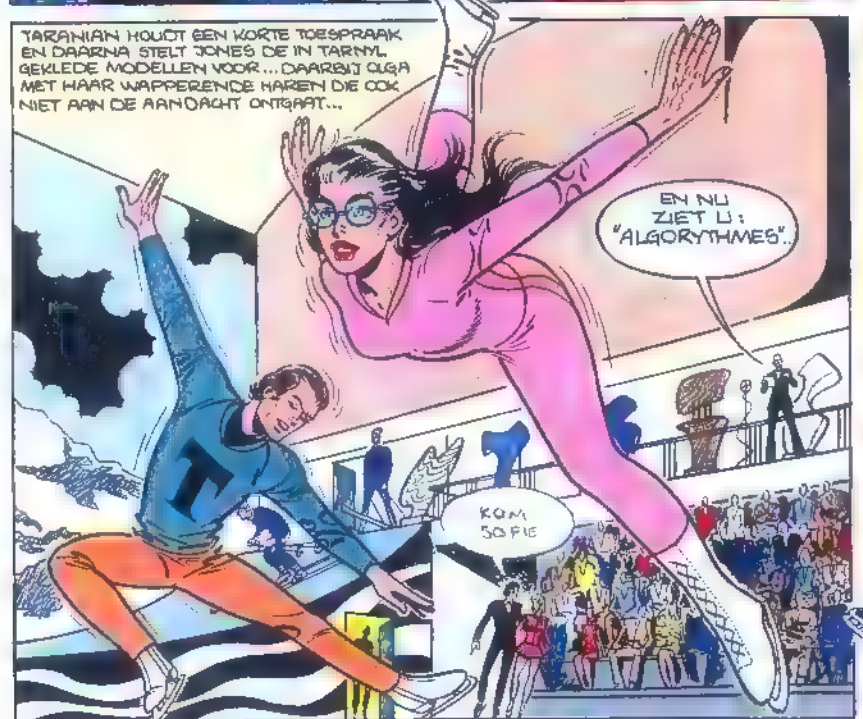
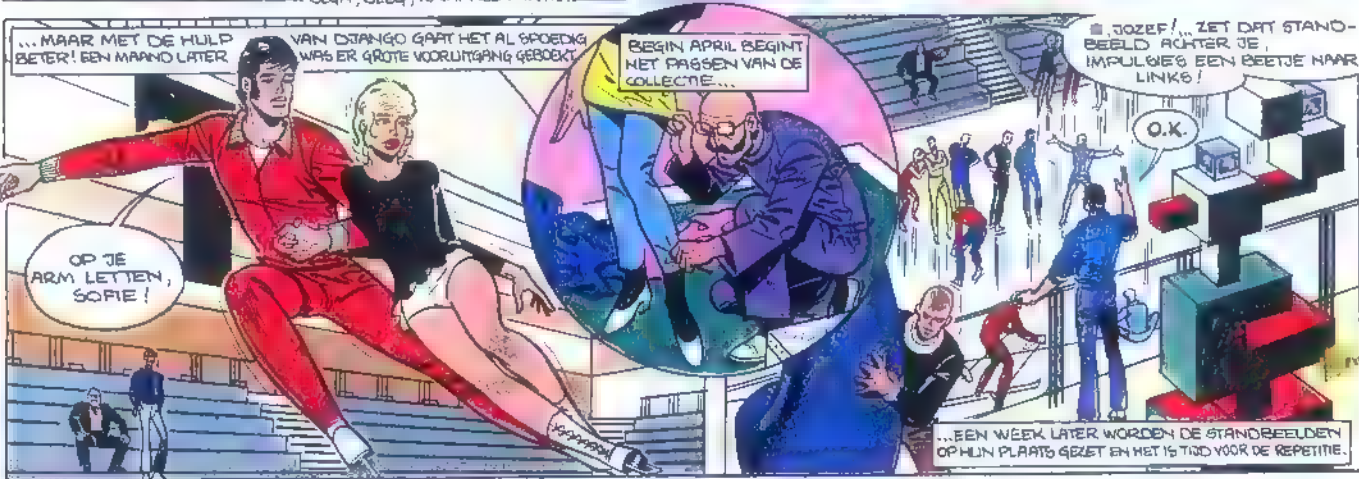
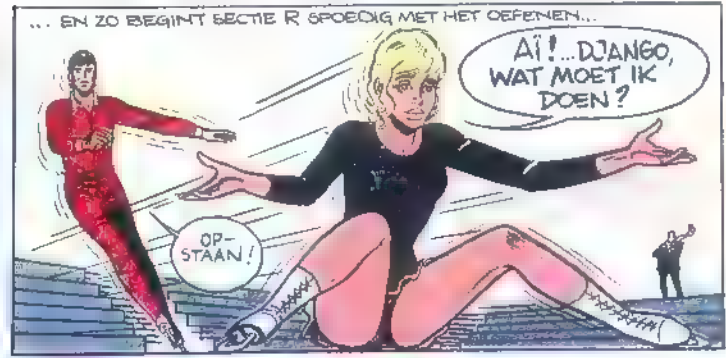
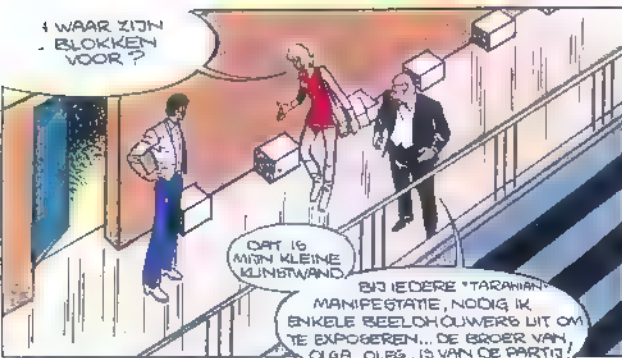

NEE, DAT ZOU OPVALLEN!... DIE
BRAVE MAN ZOU TROUWENS EERST
DE IJZEREN LADDER BUITEN MOE-
TEN BEKLIJMMEN WAAR IEDEREEN
KAN ZIEN... HEBBEN JULIE OPGEMERKT
DAT DE TARN-HAL GEEN VENSTERS
HEEFT?

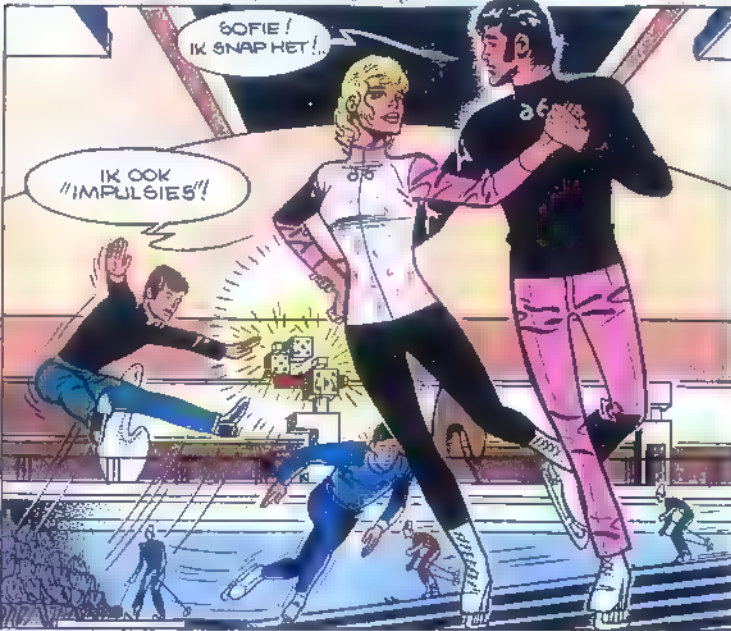

VERSCHILLENDE MALEN VERSCHIJNEN SÖFIE EN DJANGO...ER GEBEURT NIETS...
MAAR DAN INEENS ALS ZE WEER TERUGKOMEN...

SÖFIE!
IK SNAP HET!...

IK OOK
"IMPULSIES"!

DRIE UUR
LATER HEEFT
DE LAATSTE
GAST DE
TARN-HAL
VERLATEN...

ALLEEN SÖFIE, DJANGO,
JONES EN TARANIAN ZIJN
NOG BINNEN...

HET WAS EEN GROOT
SUCCES!... EN DITMAAL,
ELMER, ZULLEN WE
BUSTIG KUN-
NEN GLAN-
DEN!

DAT IS WAT
VOORBARIG,
TARANIAN.

UW COLLECTIE IS
VAN A TOT Z
GEFOTOGRAFEERD!

MAAR STELT U ZICH
GERUST: "DE FILM HEEFT
DEZE RUIMTE NOG NIET
VERLATEN!"... VERTROUW
ONS DE SLEUTEL VAN DE
KLEINE DEUR TOE: ZOORA
HET OONKER IS KOM IK
MET SÖFIE TERUG... BUUF
BIJ UW TELEFOON...

OP 300 M. VAN DE TARN-HAL WAGTEEN...
EN ALSE
NU EENS
GING...

IK HEB GE-
ZEGD: VAN-
NACHT!

ZOORA DE NACHT GEVALLEN
IS, GAAT DE DEUR OPEN EN
BLIJT ZICH ACHTER SECTIE R...

...DIE SPOEDIG DE BELOOF-
TENTOOTSTELLING BEREIKT...

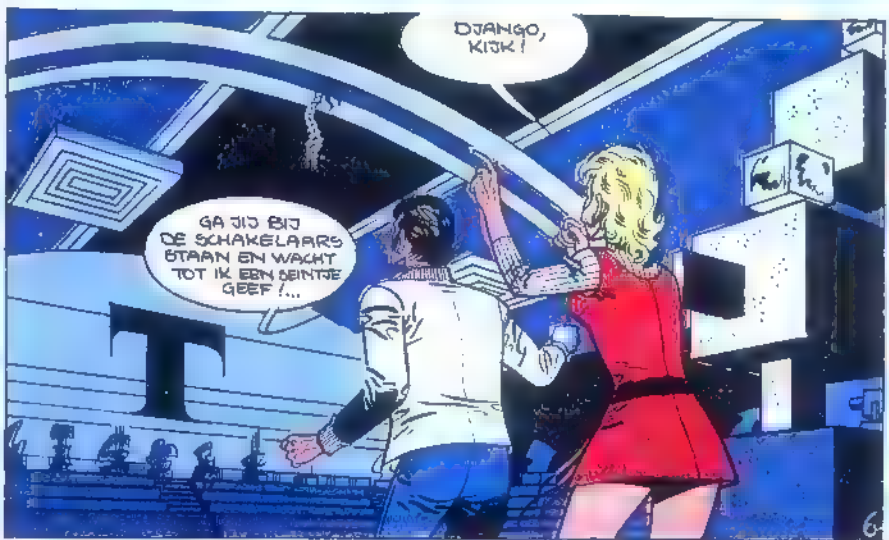
TWEE UUR LATER
GLIJDT EEN GIL-
HOUBET LANGS
DE ZIJMULUR VAN
DE HAL...

... EN BEKLIMT DE IJZEREN
LADDER NAAR HET OAK...

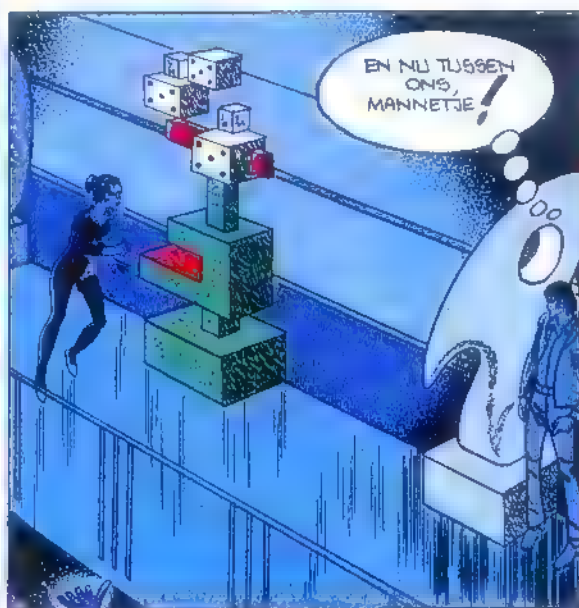
NIEM LIT, WAKER
NIER EEN KRIJK
DOR HET
DOK...

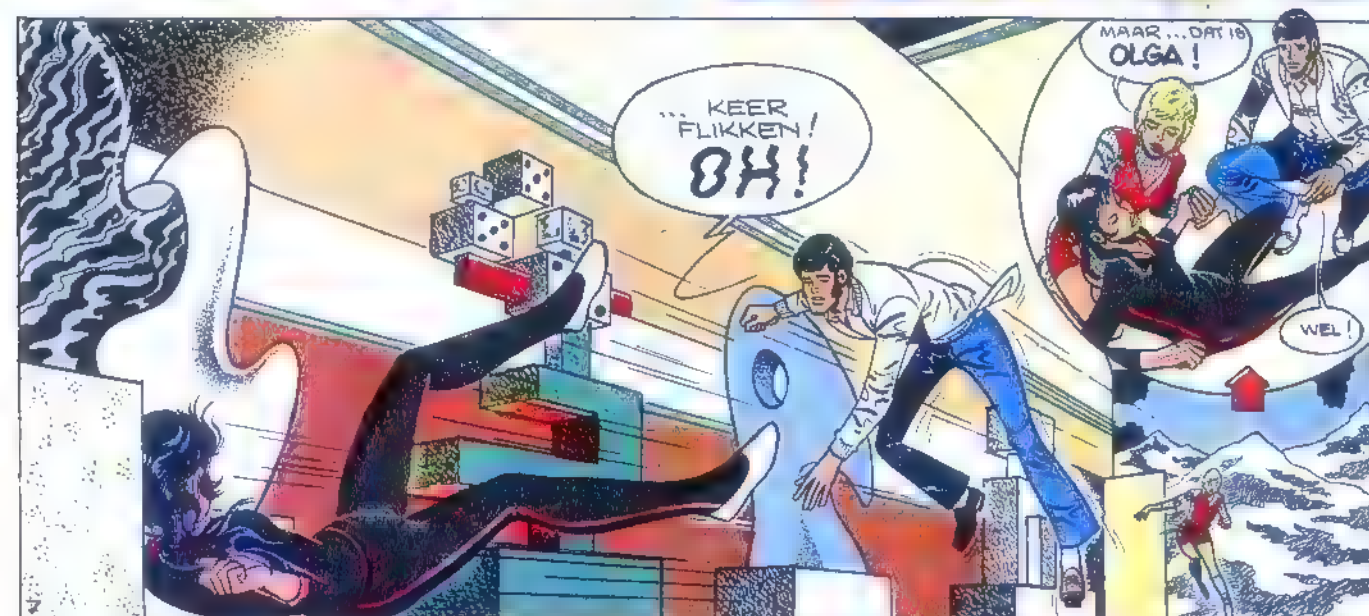
DJANGO,
KIKK!

GA JIJ BIJ
DE SCHAKELAARS
STAAN EN WACHT
TOT IK EEN DEINTE
GEEF!...

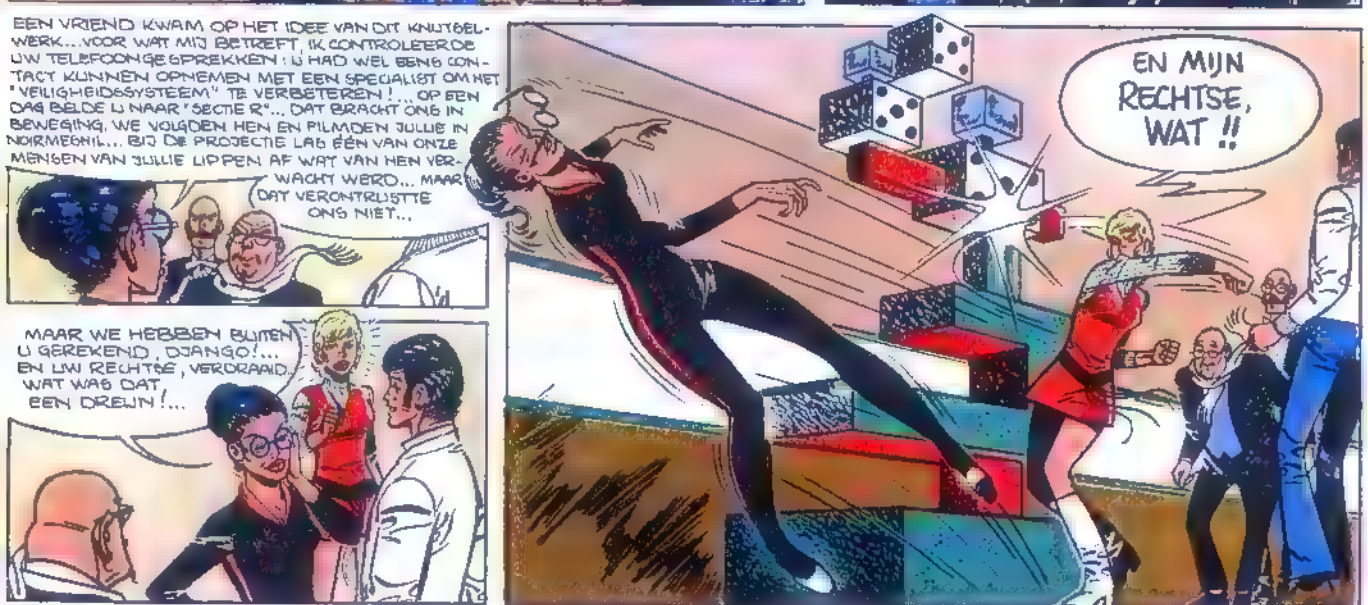
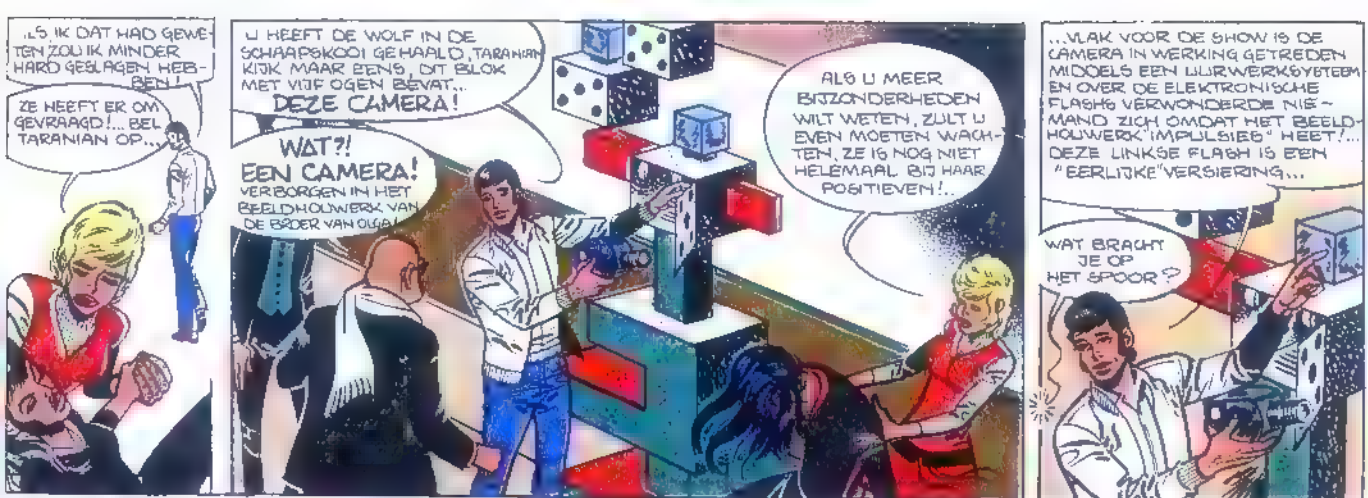

...MAAR ZIJN TEGENSTANDER HEEFT EEN UITSTREKEND GEHOOR...

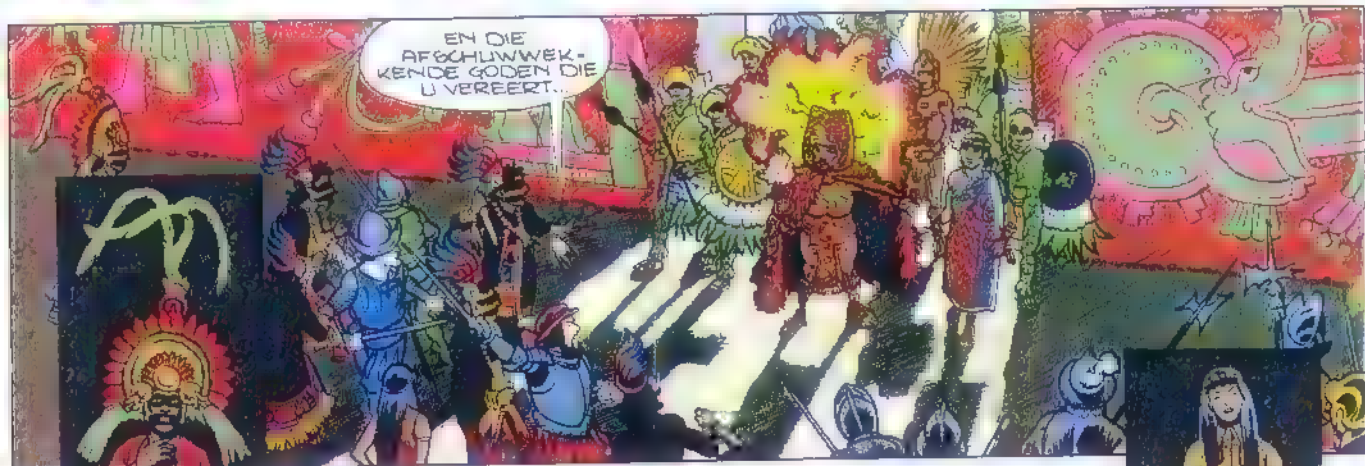

GUERRERO

J. TORTON
& LAYMILIE

HEER MONTEZUMA! BLIJ U TE ZIEN...

EN DIE AFSCHEUWELIJKE GODEN DIE U VEREERT...

MALINCHE ZEGT, DAT HIJ NIET BEGRIJPT HOE EEN GROTE KEIZER ALS U DIE IDOOL ALS GODEN KUNT BESCHOUWEN. HIJ ZEGT DAT HET DUIVELS ZIJN EN HIJ WIL OP DE TOP VAN DEZE PIRAMIDE EEN KRUIS LATEN HISSEN.
IN DE TEMPEL ZELF WIL HIJ HET BEELD VAN DE H. MAAGD MARIA...

HEILIGSCHEMIS!
DE WRAAK VAN
HUIZELPOCHTLI
ZAL VRESELIJK
ZIJN!

MALINCHE ZEGT,
DAT ZIJN GOD DE
GOD VAN LIEFDE
IS...

HIJ ZEGT OOK
DAT ZIJN GOD ALLE
MENSEN LIEFHEEFT
EN NIET BOOS
ZAL ZIJN ALS
MONTEZUMA
HEM EEN REZOL
BRENGT IN
ZIJN KERK...

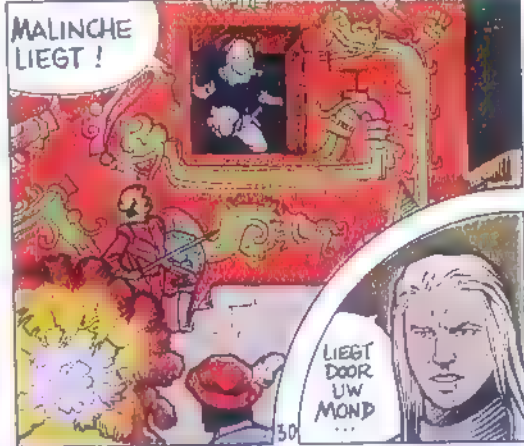
EN DAT HIJ HIER-
HEEN IS GEZONDEN
OM U TE VRAGEN
HOE MEN MENSEN-
OFFERS MEER
BRENGEN EN
DE AFGOEDEN NIET
MEER TE AAN-
BIDDEN.

MALINCHE ZEGT
DAT ER MAAR
EEN GOD IS.

ZIJN GOD
EIST GEEN
MENSEN-
OFFERS...

DAT ZIJN
GOD GESTOR-
VEN IS OP
HET KRUIS
OM DE
MENSEN
TE VERLOSSEN.

ZIJN
GOD IS
GOEDHEID,
VREDE
EN RECHT-
VAARDIG-
HEID.

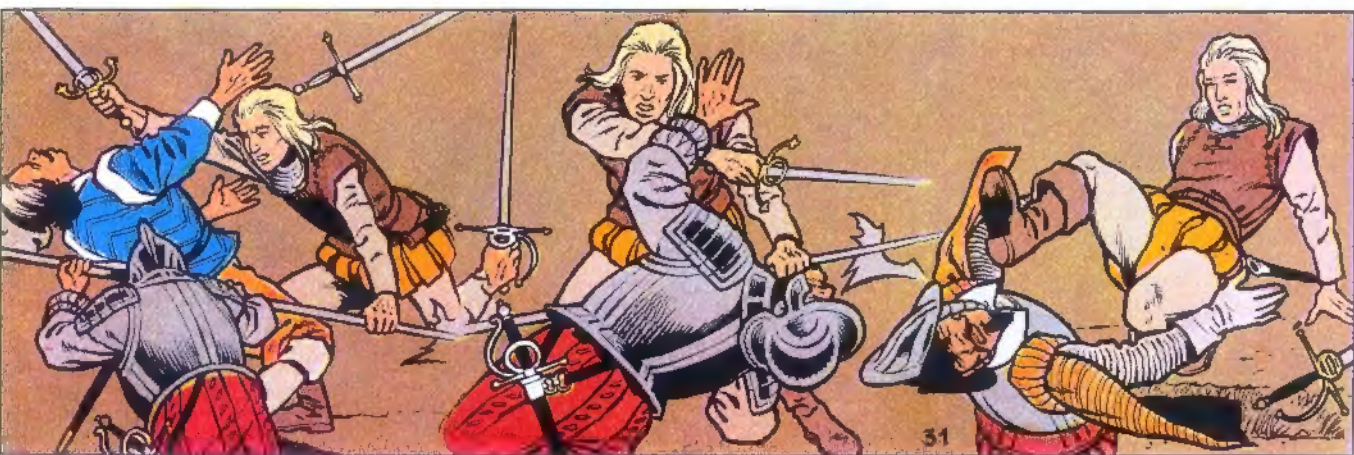
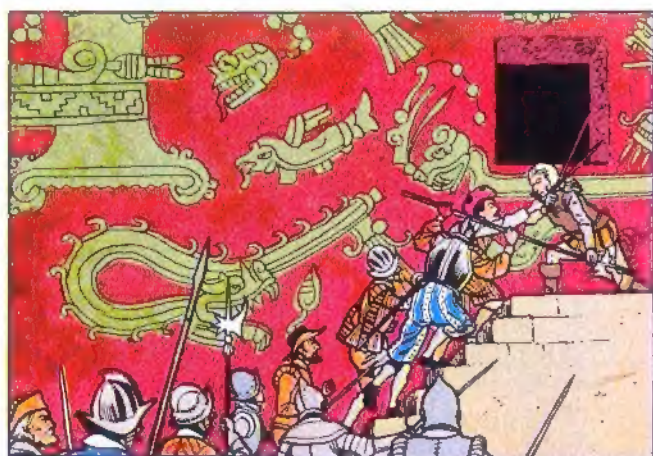
MALINCHE
LIEGT!

LIEGT
DOOR
UW
MOND
...

Zonder eerst de toelating van de keizer te vragen, is Cortez de tempel van Huizilpochtli binnen gedrongen. Dat is heiligschennis! Cortez zegt dat zijn God de enige ware is, maar op dat moment komt Guerrero op het toneel...

CORTEZ in MEXICO

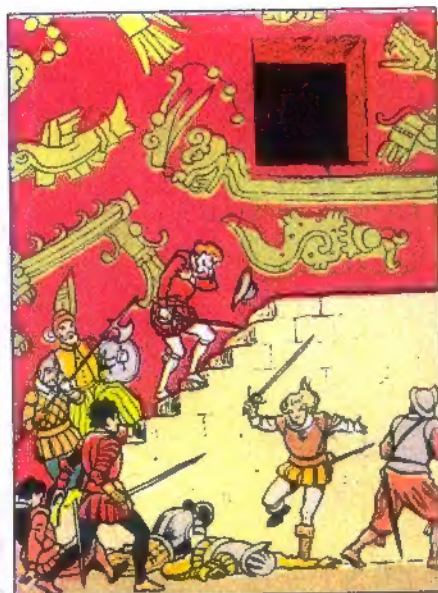

IK CUATHLEMOG, PRINS UIT EEN GESLACHT VAN KONINGEN ZIE DAT MALINCHIE NIET QUIETZALCOATL IS. HIJ NOCH ZIJN VRIENDEN WERDEN DOOR EEN GOD VAN DE VREDE GEZONDEN. ALS MONTEZUMA HET TOESTAAT, ZAL IK DE VREEMDELING MET HET BLONDE HAAR ONDER MIJN BESCHERMING NEMEN!

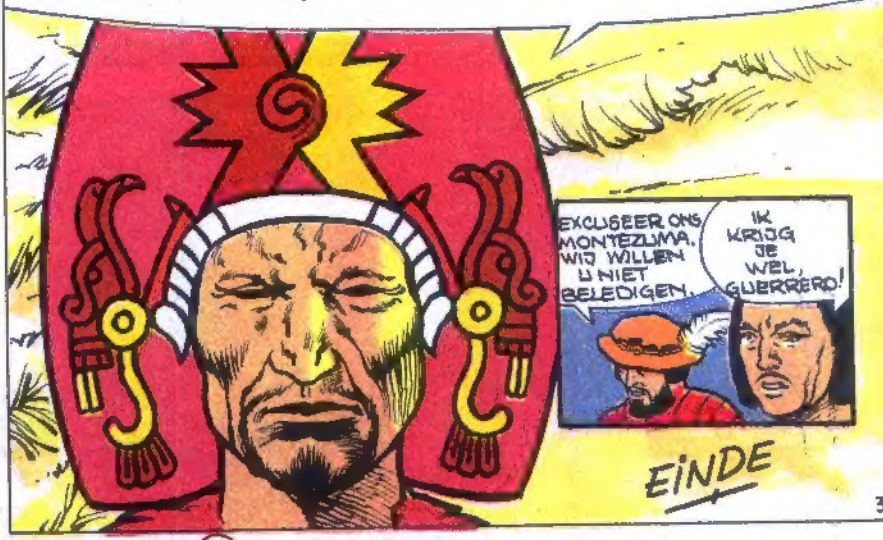
GOED.

WAT BETEKENT DAT?

CUATHLEMOG IS EEN PRINCE VAN KONINKLIJKE BLOED EN HIJ HEEFT HET RECHT GUERRERO ONDER ZIJN HOED TE NEMEN. KAPTEIN CORTES MOET DEZE BESLISSING AANVAARDEN...

CORTES KAN ONZE GODEN NIET LANGER BELEDIGEN EN ONZE GOEDDIENST NIET MEER BELASTEREN. ONZE GODEN SCHENKEN ONS GEZONDHEID, WATER, EEN RIJKE OOGST EN DAPPERE KRIJGERS. WIJ ZULLEN ONZE GODEN EREN ZOALS WIJ HET GOEDVINDEN. CORTES MOET ZICH VAN DEZE PLAATS, DIE ONS HEILIG IS, VERWIJDEREN.

EXCUSEER ONS MONTEZUMA, WIJ WILLEN U NIET BELEDIGEN.

IK KRIJG JE WEL, GUERRERO!

EINDE

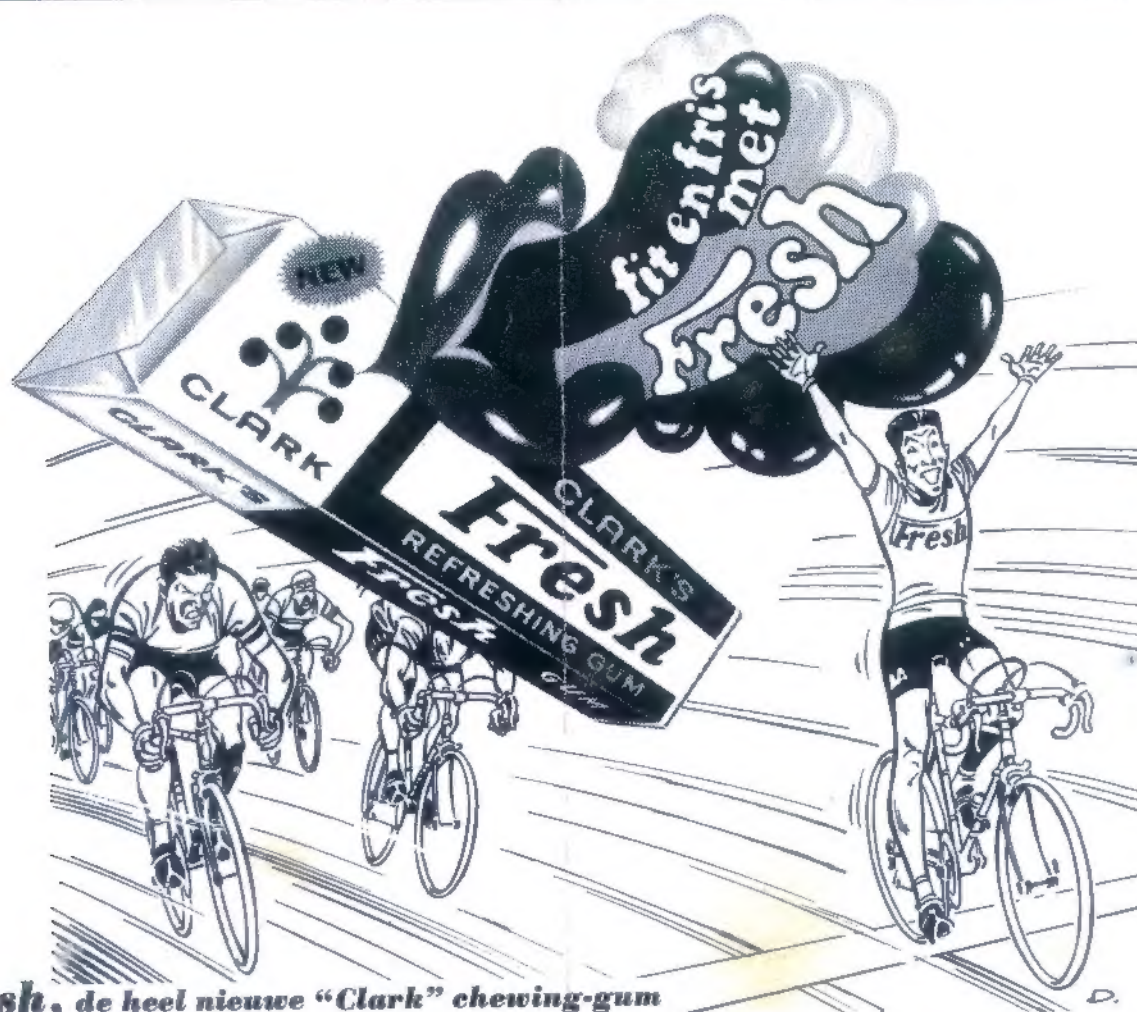

VOLGENDE WEEK:

TOMMY BANCO

STORT ZICH IN HET AVONTUUR!

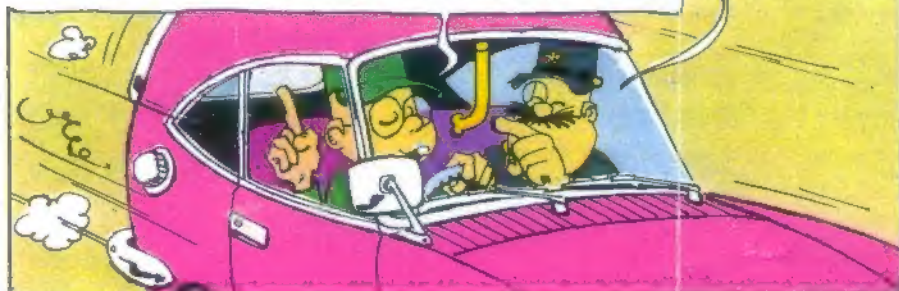
Fresh, de heel nieuwe "Clark" chewing-gum

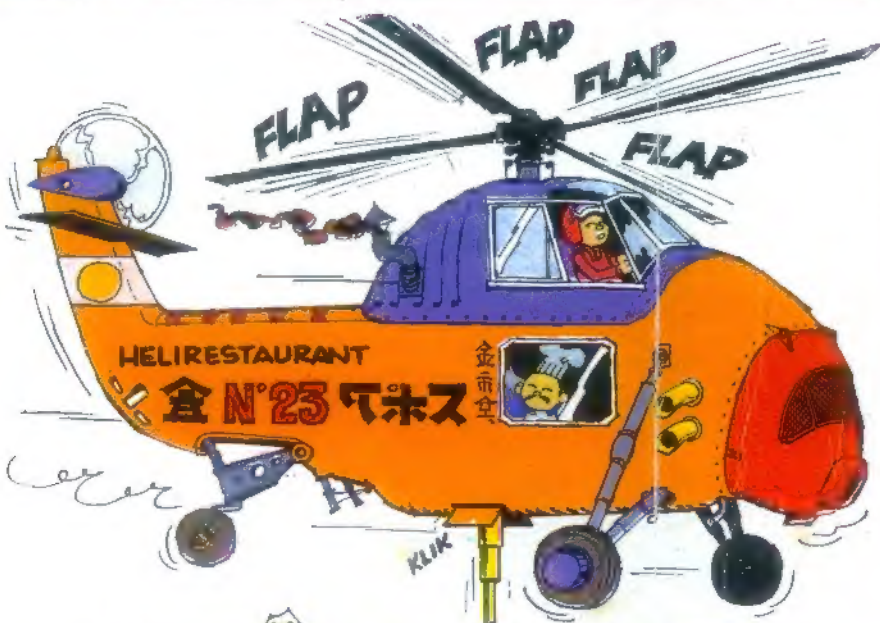

WAT IS DAT VOOR EEN DING? EEN SOORT
CLAYON VOOR HARDHORIGE VOETGANGERS?

IK PAK MIJN RADIOTELEFOON EN U ZULT
ONTDEKKEN DAT ZO'N DING GOEDE DIENSTEN
BEWIJST VOOR DE RONDVLIEGENDE KEUKEN, KOLONEL!

HALLO?... HIER DE RODE AUTO
MET KENTKENNUMMER 22 ARG...
OP ALTOWEG NR.9 RICHTING OSAKA...
WAARDE CHEF-KOK, WILT U ZO VRIENDE-
LIJK ZIJN EEN KRABBEENSOP VOOR
MIJ TE BEREIDEN?

MIOMMIOM...
HEERLIJK!

IK MOET ZEGGEN
DAT DEZE WIJZE VAN BE-
VOORRADING VOOR AUTOMOBILI-
STEN MIJ BEVALT! GELOOF JE
DAT HIJ OOK INKTVISGROEP
ZOU HEBBEN?

ZEKER,
KOLONEL!

201

MTUF!
MTUF!
MTUF!

?

BAH!
BAH!

HIJ SMEEKT U HEM TE VERONT-
SCHULDIGEN VOOR DE VRESLIJKE
VERGISSING, KOLONEL, HIJ HEEFT
DE BEVOORRADINGSBUIJS PER ON-
GELUK AANGEZIEN VOOR DE AFVOERBUIJS
VAN DE GOOTSTEEN!

